

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1981-1982

27 APRIL 1982

ONTWERP VAN DECREET

houdende organisatie en erkenning
van de niet-openbare radio's

VERSLAG

namens de Commissie voor culturele aangelegenheden
en pedagogische en didactische vorming
uitgebracht door de heren E. Desutter en J. Ramaekers

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer 1. Van Belle.

Vaste leden : de heren A. Bourgeois, P. Breyne, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren A. Diegenant, R. Peeters, F. Vanderborght ;

de heren M. Decoster, F. Grootjans, 1. Van Belle, 0. Van den Broeck ;

de heren E. Baldewijns, J. Ramaekers, W. Seeuws ;

de heren A. De Beul, R. Declercq.

Plaatsvervangers :

de heren E. Desutter, C. Moors, M. Van Herreweghe ;

de heren E. Beysen, J. Vandermarliere ;

de heren P. Matthijs, G. Temmerman ;

de heer J. Somers.

Zie :

86 (1981-1982)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

	Blz.
Beknopt historisch overzicht	3
Algemene bespreking	4
Uiteenzetting van de Gemeenschapsminister	4
Uiteenzetting van de heer W. Kuijpers (Voorstel Stuk 37)	5
Uiteenzetting van mevrouw M. Smet (Voorstel Stuk 76)	6
Uiteenzetting van de heer F. Willockx (Voorstel Stuk 82)	
Standpunten van de Commissieleden en de Gemeenschapsminister	
1. Naam	9
2. Cultuurpact	9
3. Taalwetgeving	10
4. Nationaal • Gemeenschap	11
5. Financiën • Sabam	12
6. Handelspubliciteit	14
7. Controle	15
8. Een niet-openbare radio	16
9. Andere punten	16
Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	19
Tekst aangenomen door de Commissie	38

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft de behandeling van dit ontwerp van decreet aangevat op 23 maart 1982 en gedurende verschillende vergaderingen grondig besproken.

Benevens dit ontwerp waren voordien drie voorstellen van decreet ingediend : het voorstel van decreet van de heer W. Kuijpers houdende erkenning van de vrije radio-omroepdiensten (Stuk 37 (1981-1982)-Nr. 1), het voorstel van decreet van mevrouw M. Smet c.s. houdende de voorwaarden voor erkenning van lokale radio's (Stuk 76 (1981-1982)-Nr. 1) en het voorstel van decreet van de heer F. Willockx c.s. houdende de voorwaarden voor erkenning van lokale radio's (Stuk 82 (1981-1982)-Nr. 1).

Ingevolge artikel 18, punten 2 en 3 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad werd de behandeling van deze drie voorstellen van decreet aan de bespreking van het ontwerp gekoppeld. De tekst van het ontwerp was echter de basis voor de bespreking.

Beknopt historisch overzicht

Bij de toenmalige Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap werd door de heer W. Kuijpers c.s. reeds een voorstel van decreet houdende erkenning van de vrije radio-omroepdiensten ingediend (Stuk 103 (1979-1980)-Nr. 1).

Een inhoudelijk gelijkaardig voorstel van decreet werd dan door de heer W. Kuijpers c.s. opnieuw bij de Vlaamse Raad ingediend op 25 november 1980 (Stuk 80 (1980-1981)-Nr. 1).

Eveneens werd op 23 februari 1981 door de heer F. Grootjans c.s. een voorstel van decreet ingediend houdende erkenning van de vrije radio's (Stuk 119 (1980-1981)-Nr. 1).

Over beide voorstellen van decreet werd door de toenmalige Voorzitter van de Vlaamse Raad het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State gevraagd. Over het voorstel van decreet van de heer F. Grootjans c.s. werd advies verstrekt op 13 mei 1981 (Stuk 119(1980-1981)-Nr. 2) en voor het voorstel van decreet van de heer W. Kuijpers c.s. gebeurde dit op dezelfde datum (Stuk 80 (1980-1981)-Nr. 2).

Nadat op 10 maart 1981 de heer J. Ramaekers reeds als verslaggever was aangeduid werd tevens een aanvang genomen met een eerste algemene bespreking.

Drie commissievergaderingen waren dan ook gewijd aan een eerste algemene bespreking.

Op een eerste commissievergadering lichtten de heren W. Kuijpers en F. Grootjans hun voorstel van decreet toe. De toenmalige Staatssecretaris bevoegd voor cultuur schetste toen eveneens de historiek van de vrije radio's.

Op een tweede commissievergadering werd de toenmalige Minister van PTT gehoord.

Een derde commissievergadering betrof een hoorzitting met afgevaardigden van de BRT.

Algemene bespreking

Inleiding van de Gemeenschapsminister van cultuur

Vooreerst herinnert de Gemeenschapsminister van cultuur eraan dat de Beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve ertoe strekt een spoedige oplossing van het probleem van de niet-openbare radio's na te streven. Hierover bestond bij de Vlaamse Executieve een algemene consensus, m.a.w. niemand had hiertegen enig bezwaar.

De Gemeenschapsminister voegt er dan aan toe dat de totale oplossing van deze problematiek de realisatie van twee verschillende aspecten veronderstelt :

1) een koninklijk besluit uitgaande van de nationale minister bevoegd voor PTT en voor Verkeerswezen, of van één van beiden ;

2) een decreet van de Vlaamse Raad.

Op dit ogenblik, aldus nog de Gemeenschapsminister, blijft niettegenstaande het koninklijk besluit houdende reglementering voor het aanleggen en doen werken van de stations voor lokale klankradio-omroep dd. 20 augustus 1981 (het zgn. KB-Willockx) alles in de onwettelijkheid. Bijgevolg hebben de parketten nog steeds het recht te vervolgen.

Duidelijk stelt hij tevens dat naast het goedstemmen van dit ontwerp van decreet, in deze aangelegenheid ook de nationale regering bevoegd blijft. Slechts als beide facetten van het probleem definitief zullen zijn geregeld, zal men deze aangelegenheid als gesloten kunnen beschouwen. Het spreekt tevens vanzelf, aldus nog de Gemeenschapsminister, dat wat de afhandeling van het voorliggend ontwerp van decreet betreft elke nationale inmenging ondenkbaar is en omgekeerd de Vlaamse Executieve onbevoegd is inzake de technische reglementering ter zake.

De Gemeenschapsminister wijst er dan nog op dat, alhoewel de tekst van dit ontwerp van decreet niet omvangrijk is, het misschien wel om een belangrijk ontwerp gaat.

Ten slotte geeft hij nog een bondig overzicht van het voorliggend ontwerp van decreet.

Artikel 1 stelt dat het uiteraard om een gemeenschapsmaterie gaat.

Artikel 2 geeft een definitie van het begrip „niet-openbare radio”. De belangrijkste elementen ervan zijn de volgende :

- het gaat hier om een privaat initiatief, een parastatale bijvoorbeeld valt hier dus niet onder ;

- men moet zich met eigen programma's tot de gemeenschap richten ;

- men moet zich richten tot een wijk, een gemeente, een groep van aangrenzende gemeenten of een stedelijke agglomeratie ;

- de taak omvat een verscheidenheid van informatie, animatie, vorming en ontspanning. Met andere woorden er bestaan dus geen vastomlijnde percentages, of, beter gezegd, de percentages zijn vrij ;

- de bedoeling is de communicatie te bevorderen en bij te dragen tot de algemene ontwikkeling.

Artikel 4 voegt er onder meer nog aan toe dat de niet-openbare radio :

- onafhankelijk moet zijn van een organisatie met een commercieel doel ;
- rechtstreeks of zijdelings geen verbinding tussen twee of meer niet-openbare radio's kan worden tot stand gebracht, met andere woorden netvorming is verboden ;
- de uitzendingen moeten in het Nederlands gebeuren, behoudens uitzonderingen toegestaan door de Vlaamse Executieve ;
- zowel de zetel als de produktie- en zendinstallaties moeten gelegen zijn in het Nederlands taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 6 regelt de oprichting van een adviesorgaan, Raad van niet-openbare radio's genoemd. In dit verband heeft in zijn advies de Raad van State erop gewezen dat in een eerste fase het niet mogelijk zou zijn negen leden aan te duiden. Dit zou impliceren dat bij de start dus geen voordracht van de niet-openbare radio's mogelijk zou zijn. De benoemingen gebeuren uiteraard overeenkomstig artikel 19, tweede lid, van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt. De Raad heeft tenslotte tot taak gemotiveerde adviezen uit te brengen in verband met de erkenning en organisatie van de niet-openbare radio's.

Uiteenzetting van de heer W. Kuijpers bij zijn voorstel van decreet

De indiener van het voorstel van decreet houdende erkenning van de vrije radio-omroepdiensten (Stuk 37 (1981-1982) – Nr. 1) herinnert er eerst en vooral aan dat hij reeds op 18 maart 1980 bij de vroegere Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap een gelijkaardig voorstel van decreet indiende.

Essentieel in deze problematiek, aldus deze indiener, is te weten waar de federale bevoegdheid begint en de unitaire eindigt.

Vervolgens stelt de indiener dat hij bij zijn voorstel is uitgegaan van het feit dat een lokale radio in de eerste plaats communicatiebevorderend moet zijn.

Hij wijst er dan op dat het in de omgangstaal gebruikte begrip „vrije radio” een letterlijke en verkeerde vertaling is van „free-radio”.

Tevens herinnert hij eraan dat ook in de twintigerjaren er reeds sprake is geweest van kleinschalige radio, zowel in Wallonië als in Vlaanderen. Nooit werd er echter een inventaris ten gronde opgesteld.

. De indiener houdt dan nog een warm pleidooi opdat wij in ieder geval aan de Italiaanse etheranarchie zouden ontsnappen. De bedoeling van het ganse opzet moet maatschappijverbeterd zijn.

Hij verheugt er zich dan over dat, tengevolge van het zogenaamde KB-Willockx, een einde werd gesteld aan de complete wanorde. In dit verband meent hij te mogen stellen dat thans ongeveer dertig niet-openbare radio's aan de technische normen voldoen.

Hij voegt eraan toe dat aan de basis niet beter wordt gevraagd dan dat eenieder de voorgeschreven technische normen zou toepassen.

Hij herinnert er dan aan dat de vrije radio's in feite reeds burgerrecht hebben gekregen, vermits verenigingen zich zelf spontaan tot de vrije radio's richten.

Inzake de erkenningsvoorwaarden verwijst deze indiener naar artikel 4 van zijn voorstel van decreet. De nadruk legt hij op punt 5 van dit artikel dat stelt dat geen rechtstreekse of onrechtstreekse binding mag bestaan noch controle mag uitgaan vanwege belangengroepen (politieke partijen, vakbonden, beroepsverenigingen en dergelijke).

Tevens breekt deze indiener nog een lans opdat de vrije radio's geen copie zouden worden van de gewestelijke uitzendingen van de BRT, maar eerder aanvullend zouden gericht zijn.

Vervolgens snijdt deze indiener nog het belangrijk probleem aan van de samenstelling van het adviesorgaan, hier Hoge Raad voor Vrije Radio-omroepdiensten genoemd. Zijn visie hieromtrent vindt men terug in artikel 5 van zijn voorstel van decreet.

Tevens preciseert hij nog in dit verband voorstander te zijn van een verplicht opstellen van een dynamisch jaarverslag.

Vervolgens pleit deze indiener ervoor dat de grote „verzuilde” cultuurverenigingen geen gebruik zouden maken van dit medium. De geest van het ganse opzet zou dan onmiddellijk worden gedood.

Tenslotte stelt hij de vraag naar de preciese bevoegdheid van de Vlaamse Raad in deze aangelegenheid en naar de financiering of leefmogelijkheden van de lokale radio's. Duidelijk stelt hij voorstander te zijn van een minimale financiële tussenkomst van de gemeenschap.

Uiteenzetting van mevrouw M. Smet
bij haar voorstel van decreet

De hoofdindieners van het voorstel van decreet houdende de voorwaarden voor erkenning van lokale radio's (Stuk 76 (1981-1982) – Nr. 1) stelt vooreerst zeer duidelijk dat werd geopteerd voor niet-openbare lokale radio's en dit om hiernavolgende redenen.

a) De technische beperking. Het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 legt duidelijk een beperkt zendbereik op ; gezien het beperkte aantal frequenties die kunnen beschikbaar gesteld worden zal een beperkt zendbereik een maximum aan radio's mogelijk maken.

b) De maatschappelijke optie. Politiek gaat de voorkeur duidelijk naar lokale gebondenheid. Het accent ligt dus op de communicatie binnen de lokale gemeenschap. Deze lokale zenders moeten dus tot doel hebben via een eigen radioprogramma lokale informatie en animatie, voorlichting, vorming en ontspanning te brengen met de bedoeling de communicatie te bevorderen en bij te dragen tot de sociale en culturele ontwikkeling van de betrokken gemeenschap.

c) Aanvullend bij de BRT. Deze laatste is een nationale plus regionale omroep. De lokale radio is hierbij aanvullend.

De hoofdindieners van dit voorstel van decreet voegt er dan aan toe dat de niet-openbare radio's de juridische vorm van een vzw moeten aannemen ; onafhankelijk moeten zijn van een politieke partij, van een vakbond, van een beroepsvereniging of van een organisatie met commercieel doel ; geen deel

mogen uitmaken van een net van zenders en binnen het Vlaamse grondgebied of Brussel-Hoofdstad moeten uitzenden in het Nederlands.

Bij de beslissing tot erkenning zal de Vlaamse Executieve het advies moeten inwinnen van een „Raad voor lokale radio's”. Belangrijk is in dit verband dat enerzijds de lokale radio's en anderzijds een aantal kulturele verenigingen in deze Raad zouden aanwezig zijn.

Het doel van deze Raad is tweevoudig :

1) het advies verstrekken inzake erkenning en eventuele schorsing en dit op basis van een dossier ;

2) klachten onderzoeken, hetgeen de uitbouw van een mogelijkheid tot controle veronderstelt

Tevens wijst de hoofdindieners van dit voorstel van decreet erop dat bij de aanvraag tot erkenning een copie moet worden gevoegd van het dossier dat de lokale radio voor het bekomen van een zendvergunning moet indienen.

De hoofdindieners wijst er dan op dat de erkenning slechts voor twee jaar dient, doch hernieuwbaar is.

Tenslotte wijst de hoofdindieners erop dat in het voorstel van decreet één punt niet werd behandeld, met name de financiering. In een eerste fase wenst zij geen subsidiëring vanuit de gemeenschap – zeker binnen de huidige economische omstandigheden – te voorzien. In de praktijk behelpen de bestaande radio's zichzelf via ledenwerving, verkoop van stickers, organiseren van avonden enzovoort. Reclame moet echter verboden blijven, zoals dit ook verboden is voor de BRT. Indien t.a.v. de BRT een wijziging zou komen kan dit ook heronderzocht worden voor de lokale radio's.

Uiteenzetting van de heer F. Willockx
bij zijn voorstel van decreet

De hoofdindieners van het voorstel van decreet houdende de voorwaarden voor erkenning van lokale radio's (Stuk 82 (1981-1982) – Nr. 1) verklaart enerzijds te zijn uitgegaan van de bekommernis om het fenomeen lokale radio tot volle ontplooiing te laten komen en anderzijds te beletten dat men in een ware etherchaos zou tercht komen.

Dit voorstel is, aldus deze hoofdindieners, op drie pijlers gebouwd.

1) Kleinschaligheid

Dit is een noodzaak om te voorkomen dat het aantal lokale radio's fel zou worden beperkt. Hij is dan ook voorstander op de frequentieband alle mogelijke ruimte aan de kleinschalige radio's toe te kennen. Het koninklijk besluit houdende reglementering voor het aanleggen en doen werken van de stations voor lokale klankradio-omroep van 20 augustus 1981 was dan ook een middel om deze kleinschaligheid technisch af te bakken. Hij voegt er nochtans aan toe dat dit koninklijk besluit ook de nodige ruimte laat om de Minister bevoegd voor PTT toe te laten de nodige afwijkingen toe te staan opdat de stedelijke agglomeraties ook aan bod zouden kunnen komen.

De hamvraag, aldus deze hoofdindieners, is te weten welke definitie de Vlaamse Raad aan het begrip „niet-openbare radio” wenst te geven. Wat verstaat men onder meer onder de woorden „aangrenzende gemeenten” ? Is dit gans Vlaanderen of welke definitie wenst men aan die woorden te geven ? Hij

pleit ervoor dat in ieder geval van de thans bestaande dubbelzinnigheid zou worden afgezien.

2) Onafhankelijkheid

De hoofdindieners pleit dan voor een onafhankelijkheid ten opzichte van het commercieel domein, de partijpolitiek en de overheid. Na nogmaals zijn vrees voor handelspubliciteit te hebben uitgesproken, wijst hij erop dat ter zake de Raad van State nu blijkbaar een nieuw wettelijk initiatief noodzakelijk acht om handelspubliciteit te beletten.

Alhoewel hij uiteraard voorstander is om elke partijpolitieke propaganda te weren, belet dit zijns inziens niet dat van een gezond engagement blijk zou worden gegeven. Een neutraliteitsbeginsel opleggen, zou dan ook zinloos zijn.

Vervolgens pleit de hoofdindieners ervoor dat de nodige spontaneïteit zou bewaard blijven, met andere woorden, elke bureaucratie of betutteling moet worden vermeden.

De hoofdindieners voegt er dan nog aan toe dat zelfs in deze crisisperiode de financieringsformule zich ter discussie opdringt. Hij stelt dan in dit verband voor dit probleem te regelen in overleg met Sabam. Zodoende zou de Vlaamse Gemeenschap de auteursrechten ten laste kunnen nemen, zonder belangrijk ke budgettaire inspanningen. Tevens voegt hij eraan toe dat de invoering van auteursrechten voor lokale radio's een vermindering van de rechten van de BRT kan impliceren.

Tenslotte breekt hij een lans voor subsidiëring in natura van de zendapparatuur, bijvoorbeeld via leasing.

3) Maximale participatie van het luisterpubliek

Vrije radio's, aldus nog deze hoofdindieners, bieden een unieke kans tot maximale participatie van de luisteraars. Alle sociale deelgroepen, bewegingen en individuen moeten toegang tot het medium krijgen, hetgeen een structurering van onderuit vereist die toelaat dat de luisteraars actief aan de werking en de organisatie van de lokale radio kunnen deelnemen.

Hij meent dan ook dat in overleg met de representatieve vertegenwoordigers van de lokale radio's de Vlaamse Executieve gemachtigd moet worden hiertoe de nodige structuren en impulsen te voorzien.

Ten slotte stelt hij dat een adviesraad uiteraard noodzakelijk is. Het is de bedoeling dat de meerderheid van de leden van deze Raad voor lokale radio's benoemd worden door de Vlaamse Executieve, op voordracht van de erkende representatieve organisaties van de lokale radio's. Daarenboven moet ook de BRT bij de voordracht, zij het dan slechts voor twee leden, worden betrokken.

Buiten het adviseren voor de erkenning en het controleren van de toepassing van de normen van het decreet, volgt de Raad de verdere evolutie van het fenomeen lokale radio van nabij en zorgt hij voor maximale coördinatie met de BRT.

Standpunten van de Commissieleden en de Gemeenschapsminister

Een uitvoerige discussie ontspint zich, vooral met betrekking tot volgende punten :

1. de naam ;
2. de toepassing van het Cultuurpact ;
3. problemen rond de taalwetgeving ;

4. de verhouding tussen de bevoegdheid van de nationale wetgever en de gemeenschap ;
5. financiering der niet-openbare radio's ;
6. handelspubliciteit ;
7. de juiste verhouding van voorwaarden, reglementering en controle ;
8. de zogenaamde hamvraag : de omschrijving van de niet-openbare radio, meer bepaald wat de juiste interpretatie is.

Hierbij in volgorde de vragen gesteld door de commissieleden en de antwoorden van de Gemeenschapsminister.

1. Naam

Verscheidene leden hebben het probleem van de naamgeving opgeworpen, zowel vanuit inhoudelijk oogpunt – met name de doelstelling van de niet-openbare radio's – als vanuit een juridische benadering.

Een lid vraagt o.m. naar het verschil tussen een niet-openbare radio en een private radio.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat met niet-openbare radio's bedoeld worden de zenders die in artikel 3, § 5 van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radiobERICHTGEVING worden genoemd : met name de private radio-omroepdiensten.

In die optiek ware het ogenschijnlijk aangewezen geweest, aldus de Gemeenschapsminister, de term private radio's te gebruiken, maar geopteerd werd voor de term niet-openbare radio's omdat deze term ook werd gebruikt in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve. Over deze term kon toen trouwens een akkoord worden bereikt binnen die Executieve.

Over de visie van een indiener dat een niet-openbare radio maatschappij-verbeterend moet zijn, verklaart de Gemeenschapsminister dat hier dan uiteraard een subjectief criterium zou worden gehanteerd.

Hij verklaart het wel eens te zijn met het feit dat een niet-openbare radio informatie, animatie, vorming en ontspanning kan bezorgen. De verhouding moet echter niet worden vastgelegd ; zo is het goed denkbaar dat bijvoorbeeld een niet-openbare radio tachtig procent van zijn zendtijd aan sport zou besteden.

Tevens legt hij de nadruk op het feit dat niet-openbare radio's een nieuwe wijze zijn waarop vrije mening tot uiting komt. Bij analogie wijst hij erop dat net zoals bij de geschreven pers elke betutteling overbodig is. De vrijheid primeert dus.

De benaming (niet-openbare radio, vrije radio, lokale radio, regionale radio...) beschouwt de Gemeenschapsminister als totaal bijkomstig. Belangrijk is dat het begrip „niet-openbare radio” gestoeld is op het privé-initiatief.

Een lid verklaart dan vooreerst de mening te zijn toegedaan dat de voorliggende regeling in de eerste plaats op haar opportuniteit moet worden beoordeeld.

Een ander lid meent inzake betutteling, een vergelijking tussen geschreven pers en niet-openbare radio's niet opgaat, vermits de radio's door de frequentieband zijn gelimiteerd.

2. De toepassing van het Cultuurpact

Een lid stelt zich de vraag of op de erkenning van de niet-openbare radio's de beginselen van de Cultuurpactwet van toepassing zijn.

Hij meent dit negatief te moeten beantwoorden.

Een ander lid is overtuigd dat in ieder geval artikel 15 van de Cultuurpactwet van toepassing is, maar nog een ander denkt dat het cultuurpact alleen op openbare instellingen toepasselijk is en hier zal het om vzw's gaan.

Volgens de Gemeenschapsminister zullen de niet-openbare radio's private organisaties zijn die niet onderworpen zijn aan de bepalingen van de Cultuurpactwet.

Zelfs indien men de door een lid aangehaalde stelling, dat het hier gaat om het gebruik van het openbaar domein, bijtreedt – en de vraag is of deze stelling de juiste is – dan nog kan slechts hoofdstuk VII van de Cultuurpactwet van toepassing zijn – „Waarborgen betreffende het gebruik van de culturele infrastructuur” –. In de artikelen 15, 16 en 17 van betreffende wet wordt niets bepaald betreffende een verhoudingswijze verdeling, wel betreffende de waarborg dat elke erkende culturele groepering of organisatie die zich tot een ideologische of filosofische strekking bekent, de infrastructuur zal kunnen gebruiken.

Terzelfdertijd is het duidelijk en dat wordt door niemand betwist, dat de samenstelling van de Raad van niet-openbare radio's moet gebeuren rekening houdend met de bepalingen van de Cultuurpactwet.

3. Problemen rond de taalwetgeving

Verschillende leden hebben vragen gesteld in hoeverre de taalwetgeving van toepassing is. Wie zal bevoegd zijn voor de tweetalige zenders of voor de anderstalige zenders in Vlaanderen, gelet op het privé-taalgebruik dat vrij is? Is dit de nationale regering? Zal er in die hypothese overleg bestaan tussen de nationale regering enerzijds en tussen de executieven anderzijds?

Zal daarenboven, aldus nog dit lid, de taalwetgeving hier toepasselijk zijn? Wat dit laatste punt betreft verklaart hij de mening te zijn toegedaan dat dit afhangt van de definitie die men de niet-openbare radio toebedeelt.

Een ander lid maakt zich dan bezorgd over de naleving van het taalgebruik. Zal men kunnen beletten dat bijvoorbeeld aan de kust uitzendingen in het Engels of Frans zouden geschieden?

Is het opleggen van een bepaalde taal bij niet-openbare radio's niet in strijd met artikel 23 van de Grondwet? In dit verband wordt het advies van de Raad van State geciteerd dat stelt dat de regel dat, om erkend te worden de niet-openbare radio's in het Nederlands moeten uitzenden, behoudens uitzendingen toegestaan door de Gemeenschapsminister van Cultuur, moet worden gelezen in het licht van de bevoegdheid die in artikel 59bis, § 1, 1° van de Grondwet aan de Gemeenschappen is toegekend. Hij mag bijgevolg niet worden beschouwd als een regeling van het gebruik van de talen.

De Gemeenschapsminister verwijst naar het advies van de Raad van State dat stelt dat de mogelijkheid die aan de Vlaamse Executieve geboden wordt om toelating te geven om niet in het Nederlands uit te zenden, niet mag beschouwd worden als een regeling van het gebruik der talen.

Algemeen moet de vraag gesteld worden of in dit geval de taalwetgeving van toepassing is. Krachtens artikel 1, § 1, 2° van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juni 1966, zijn onderworpen aan de voorschriften van die wetten die van openbare orde zijn, „de natuurlijke en rechtspersonen die concessiehouder zijn van een openbare dienst of die belast zijn met een taak die de grenzen van een

privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet op de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen”.

De Gemeenschapsminister denkt niet dat de erkenning waarvan sprake in het ontwerp beschouwd kan worden als een concessie evenmin dat de niet-openbare radio's een taak vervullen hen door de wet toevertrouwd in het belang van het algemeen, en hij steunt zich voor deze interpretatie op het advies dat de Raad van State destijds gaf op het voorstel van decreet houdende erkenning van de vrije radio's van de heer Grootjans en consoorten.

Dit alles belet uiteraard niet dat als erkenningsvoorwaarde kan opgelegd worden dat het Nederlands als voertaal moet worden gebruikt, behoudens de uitzonderingen die door de Vlaamse Executieve kunnen worden toegestaan.

4. De bevoegdheid van de Nationale Regering en van de Gemeenschappen

Indien wij de verslagen nalezen van de bespreking van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen kunnen wij vaststellen, aldus de Gemeenschapsminister, dat amendementen om onder andere „particuliere radio-omroep en televisie” onder de bevoegdheid van de Gemeenschap te brengen (Stuk 434 (1979-1980)-Nr. 2 van de Senaat en Stuk 726 (1979-1980)-Nr. 10 van de Kamer van Volksvertegenwoordigers) verworpen werden, maar dat de Minister van de Franse Gemeenschap verklaarde dat : „de opsomming voorgesteld in het amendement niets aan de huidige toestand verandert voor zover de Gemeenschappen het probleem van de kabel- en etheruitzendingen behoren te regelen (blz. 102 van het verslag – Stuk 434 (1979-1980)-Nr. 2 van de Senaat).

In de Kamer van Volksvertegenwoordigers verklaarde dezelfde Minister dat „onderscheid moet gemaakt worden tussen de technische aspecten van die operaties en hun culturele inhoud”.

De Gemeenschapsminister gelooft dat dit best het onderscheid van de bevoegdheden weergeeft.

De Gemeenschapsminister van cultuur wees er op dat een fundamenteel onderscheid moet worden gemaakt tussen de nationale materies enerzijds en deze die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Raad ressorteren anderzijds. Zo zijn er twee problemen waar de decreetgever geen vat kan op hebben, met name :

1) de reclame : deze kwestie behoort niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad. Bij de BRT is de handelspubliciteit verboden. Wil men eenzelfde verbod toepassen op de **niet-openbare** radio's dan is een wetgevend initiatief op nationaal vlak noodzakelijk.

2) het technisch probleem : het thans bestaande koninklijk besluit houdende reglementering voor het aanleggen en doen werken van de stations voor lokale klankradio-omroep van 20 augustus 1981 werd door de nationale regering genomen. Het is dan ook niet onze taak, aldus de Gemeenschapsminister, om hier al dan niet enige wijziging aan te brengen. De nationale regering is dus alleen bevoegd deze aangelegenheid technisch te regelen.

Wat het zendbereik betreft, verklaart een hoofdindieners van een voorstel van decreet dat niets belet dat de bij artikel 2 van het voorliggend ontwerp van decreet gegeven definitie met een aspect „zendbereik” zou worden vervolledigd.

Wat de culturele inhoud betreft zijn de Gemeenschappen bevoegd.

In zijn advies op het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 bevestigt de Raad van State dit.

Hiermee beantwoordt de Gemeenschapsminister ook de expliciete vraag van een lid : eerst dient de erkenning verstrekt alvorens een zendvergunning kan worden gegeven.

Een hoofdindieners had opgemerkt dat het artikel 3, § 5 van de wet betreffende de radiobERICHTGEVING van 30 juli 1979 als volgt luidt :

„§ 5. Voor de private radio-omroepdiensten worden de in § 1 bedoelde vergunningen slechts afgeleverd na een eensluidend advies van de Minister tot wiens bevoegdheid de radio-omroep behoort, ieder voor wat hem betreft.”

De Gemeenschapsminister deelt mede dat tot op heden ter zake geen enkel advies werd verstrekt.

5. Financiering

Door vele leden werd heel wat aandacht besteed aan dit probleem. Sommigen wensen een subsidiëring en / of een tussenkomst in de auteursrechten.

Een lid meent dat een financieringsformule de zaak is van de niet-openbare radio's zelf en niet van de Vlaamse Executieve die daar geen middelen voor beschikbaar heeft.

Moet gesubsidieerd worden op basis van het ledenaantal ?

Een lid wijst er op dat het criterium „leden-aantal” weinig relevant zou zijn voor de leefbaarheid van de niet-openbare radio's. Inderdaad, het aantal leden is niet altijd een waarborg van goede smaak, zodanig dat de opbrengst van het lidgeld niet doorslaggevend mag zijn. In dit verband rijst dan ook de vraag of bijvoorbeeld één lid miljoenen zou kunnen inbrengen.

Tenslotte verklaart hij de mening te zijn toegedaan dat in de huidige budgettaire toestand geen middelen door de Vlaamse Executieve rechtstreeks moeten worden uitgetrokken. Een gesprek met Sabam in het kader van het probleem van de auteursrechten schijnt hem wel zinvol.

Ook volgens een hoofdindieners is het ledenaantal geen ernstige norm.

Een lid niet plakken op de lidmaatschapsbijdrage heeft ook geen zin en is in strijd met het vrijheidsprincipe dat aan de basis ligt van deze regeling.

Een verslaggever verklaart dan verwonderd te zijn vast te stellen dat een hoofdindieners van een voorstel van decreet thans blijkbaar geen voorstander is van „gesubsidieerde vrijheid”.

Hij herinnert er aan dat de eerste etherpiraterij op de universiteiten begon en men toen de mening was toegedaan dat dit verschijnsel wel vanzelf, dit wie zeggen zonder gerechtelijke dwang, zou wegvallen.

Vervolgens waarschuwt hij ervoor dat met het goedstemmen van het voorliggend ontwerp van decreet de weg voor de beroepslui breed openligt.

Hij pleit dan ook voor een formule waarbij men zal trachten elke „ongezonde geldbron” uit te schakelen.

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet meent dat het probleem er niet in bestaat hoe groepen die vrije radio's willen oprichten moeten worden gefinancierd. Het probleem

is echter te weten hoe binnen het quantum bestaande groepen, ordening kan worden tot stand gebracht ; het aantal zou via samenwerking kunnen worden beperkt. Wij moeten dus geenszins redetwisten, aldus nog dit lid, over een probleem waarvoor geen concrete vraag bestaat. Het financieel aspect kan hoogstens een vraag op termijn zijn.

Wat tenslotte de bijkomende kost voor Sabam betreft, waarschuwt dit lid ervoor dat de kans zal bestaan dat, bij financiering vanwege de Executieve, Sabam deze kost zal gaan verhogen.

Op laatstgenoemde opmerking repliceert een verslaggever met te stellen dat zo nodig, ook Sabam kan worden tot de orde geroepen.

Een ander lid merkt op dat het financieel aspect of de eventuele toepassing van een „betalend publiek domein” zeer goed denkbaar is. In zulke hypothese echter mag men de zaak niet tot Sabam beperken, maar zou men het idee kunnen uitbreiden via de oprichting van een fonds dat zou worden gespijsd uit de opbrengsten van overleden kunstenaars.

De hoofdindieners van een voorstel van decreet meent te moeten onderstrepen dat inzake financiering men blijkbaar van de huidige situatie is uitgegaan. Hij meent nochtans dat de uitgaven inzake auteursrechten niet mogen worden onderschat.

De extralast die er nu nog niet is zou thans reeds kunnen worden gecompenseerd.

Een ander lid verwijst naar de wetgeving inzake auteursrechten. Hij verklaart de mening te zijn toegedaan dat, indien Sabam haar tarieven zou toepassen, de financiële catastrofe voor de lokale zenders ogenblikkelijk zou zijn. Sabam blijft evenwel op forfaitaire basis te willen werken.

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet voegt er tenslotte aan toe dat, wat het financieel aspect betreft zijn niet inziet hoe eventuele Sabam bijdragen de moeilijkheden zouden kunnen oplossen. Zij pleit dan ook opdat dit probleem thans niet verder aan de orde zou worden gebracht, vermits de werkelijke grote kosten in de apparatuur en de werkzaamheden van de medewerkers liggen.

De Gemeenschapsminister denkt dat het probleem in twee is op te splitsen :

1. een subsidiëring in de ware zin van het woord – hetzij via geldelijke steun, hetzij via steun in materiaal.
2. een tussenkomst in de auteursrechten die de legale niet-openbare radio's verschuldigd zullen zijn.

Wat betreft de subsidiëring beaamt hij volledig het betoog van de hoofdindieners van het voorstel van decreet houdende de voorwaarden voor erkenning van lokale radio's (Stuk 76 (1981-1982) – Nr. 1).

Hij is geen voorstander dit probleem via decreet te regelen. De subsidiëring via de Vlaamse Executieve valt nu budgettair moeilijk, zonet onmogelijk te realiseren. Hij pleit er dan ook voor opdat deze niet-openbare radio's self-supporting zouden zijn. Inkomsten kunnen worden gezocht via lidgelden, benefietavonden en dergelijke. Subsidiëring via de Vlaamse Executieve is dus uitgesloten.

De niet-openbare radio's vragen ter zake niets. Men moet trouwens de kostprijs niet overschatten en anderzijds niet onderschatten wat dynamisme, creativiteit en gezonde concurrentiesfeer vermag, ook op het vlak van het vergaren van de middelen.

Niet alleen omdat de niet-openbare radio's ter zake niets vragen, niet alleen omdat de budgettaire toestand het zeer moeilijk maakt maar ook om principiële redenen verklaart hij tegenstander te zijn van subsidiëring, rechtstreeks of onrechtstreeks, door de overheid.

Met dit ontwerp tracht men, aldus nog de Gemeenschapsminister, de onafhankelijkheid te waarborgen van de niet-openbare radio's en de bevoogding van de overheid tegen te gaan. Welnu, hoe men het ook draaie of kere, subsidiëring opent de mogelijkheid van een zekere afhankelijkheid. Het voorbeeld dat een lid ter zake heeft geschetst is trouwens kenmerkend.

Anders stelt zich het probleem van de auteursrechten. Iedereen beseft dat de niet-openbare radio's ter zake met problemen zullen worden geconfronteerd.

Alleen al omwille van redenen van rationaliteit zou met Sabam onderhandeld kunnen worden voor alle niet-openbare radio's samen.

De Gemeenschapsminister verklaart bereid te zijn ter zake te onderzoeken wat kan worden gedaan, zonder echter concrete verbintenis van zijnentwege. In een later stadium zouden dan, door een bijkomend decreet, de nodige maatregelen getroffen kunnen worden.

Hij voegt hieraan toe dat het voorstel van de hoofdindieners van het voorstel van decreet houdende de voorwaarden voor erkenning van vrije radio's (Stuk 82 (1981-1982)-Nr. 1), om via de BRT-betalingen, de niet-openbare radio's hun auteursrechten te laten voldoen, op heftig protest stuit van Sabam die met juridische argumenten die thesis ontzenuwt.

Eenvoudig gezegd komt het erop neer dat de basis van de auteursrechten niet is dat men iets beluistert, wel dat iets vertolkt wordt.

6. Handelspubliciteit

Een lid snijdt het probleem aan van de bevoegdheid inzake handelspubliciteit. Hij wijst er op dat de bij artikel 4, 6e van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voorziene handelspubliciteit, duidelijk in direct verband met de BRT staat. Voor lokale radio's, aldus nog dit lid, is de onbevoegdheid van de Vlaamse Raad niet zo duidelijk.

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet stelt dat handelspubliciteit een nationale materie is. In dit verband pleit hij er echter voor opdat op dit vlak een wettelijk initiatief zou worden genomen om handelspubliciteit op de vrije radio's te verbieden. Inderdaad, in zijn advies heeft de Raad van State gesteld dat de bij artikel 28, § 3 van de wet van 18 mei 1960 houdende organisatie van de Instituten van Belgische Radio en Televisie, voorziene regeling uitsluitend de openbare radio-omroepdiensten betreft. Wil men, aldus nog het advies van de Raad van State, ook voor de niet-openbare radio's een reclameverbod invoeren, dan zal het vooraf door de nationale wetgever moeten worden geregeld. Hij vraagt dan ook meer juridische duidelijkheid ter zake.

Door een ander lid wordt aangestipt dat de opmerking van de Raad van State dat het reclameverbod, indien men het wil invoeren, vooraf door de nationale wetgever zal moeten worden geregeld, twijfels oproept.

Dit verbod is immers in het Koninklijk besluit van 20 augustus 1981 ingeschreven. Vindt de Raad van State dit onvoldoende of werd bij het uitbrengen van het spoedadvies over het hoofd gezien dat dit verbod reeds eerder was vastgelegd?

Tenslotte meent een lid dat totale uitsluiting van onrechtstreekse commercialisatie waarschijnlijk utopisch is.

De Gemeenschapsminister gelooft dat het duidelijk is dat het uitzenden van handelspubliciteit, hetzij in de openbare instituten, hetzij in de niet-openbare zenders, een bevoegdheid is van de nationale wetgever.

Voor de openbare instituten werd het verbod om handelspubliciteit uit te zenden ingeschreven in de wet van 18 mei 1960 houdende de organisatie der Instituten der Belgische Radio en Televisie (het niet opgeheven artikel 28, § 3).

Indien men ook een verbod wil instellen voor de niet-openbare zender zal daartoe een wetgevend initiatief op nationaal vlak getroffen worden.

7. Juiste verhouding van voorwaarden, reglementering en controle

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet stelt dat alhoewel de technische aspecten nationaal zijn, Vlaanderen en Wallonië een eigen filosofie hebben over niet-openbare radio's en vraagt hoe de controle op de niet-openbare radio's zal georganiseerd worden.

Een indiener van een voorstel van decreet meent dan te mogen stellen dat, wanneer technische eisen worden gesteld, men tegelijkertijd nieuwe mogelijkheden moet kunnen bieden. Elektronica is thans, aldus dit lid, spotgoedkoop geworden zodanig dat het denkbaar is dat, naar analogie van bijvoorbeeld bibliotheken of BLOSO, de niet-openbare radio's een set ter beschikking krijgen (bijvoorbeeld via leasing, verkoop op afbetaling en dergelijke). Niets belet daarenboven dat eenheden verbonden aan de BRT het nodige materiaal zouden ter beschikking stellen ; dit zou trouwens onder de vorm van een huursysteem kunnen gebeuren via provincies, gemeenten, enzovoort...).

Volgens de Gemeenschapsminister kan over de vraag of in het ontwerp de juiste verhouding werd gevonden tussen de voorwaarden voor erkenning, de reglementering ter zake, de controle daarop en het belang van een erkenning voor de betrokken radio, eindeloos gediscussieerd worden.

Een lid heeft geopteerd voor een raamdecreet met een aantal algemene voorwaarden, waarbinnen de niet-openbare radio's kunnen gelegaliseerd worden en waar de vrijheid voor deze radio's primeert.

Andere leden hebben gewezen op de mogelijke problemen die zich kunnen stellen en op de misbruiken die zouden kunnen voorkomen.

De Gemeenschapsminister verklaart te geloven dat de voorliggende tekst een goed compromis is. Wel zijn volgende uitgangspunten voor hem primordiaal :

- geen bevoogding van de overheid (nationaal, provinciaal, lokaal, parastatale als BRT, enzovoort).
- geen afhankelijkheid van politieke partijen, beroepsverenigingen en commerciële verenigingen ;
- geen inmenging in de programmering, van de niet-openbare radio's, behoudens een omschrijving van de taak.

Op de vraag hoe dat allemaal gecontroleerd moet worden kan hij alleszins zeggen dat het niet in de bedoeling mag liggen een soort overheidsdienst in het leven te roepen om de nodige controles uit te voeren.

Wat betreft de technische normen is het uiteraard de RTT die de controles moet uitvoeren.

Wat betreft de „culturele” voorwaarden hebben we allereerst de gerechtelijke kanalen indien het gaat om overtredingen van de strafwet. Andere overtredingen van het decreet zullen ofwel via klachten, ofwel via jaarverslagen moeten bekend gemaakt worden aan de Vlaamse Executieve die na advies van de Raad van niet-openbare radio's, sancties kan treffen (met name de intrekking of schorsing van de erkenning).

8. De interpretatie van artikel 2, eerste lid van het ontwerp van decreet

Wat is de juiste interpretatie die gegeven moet worden aan de tekst van artikel 2, eerste lid van het ontwerp van decreet ? Meer bepaald wordt hier een omschrijving verwacht van het zendbereik van de niet-openbare radio.

Wat wordt bedoeld met „aangrenzende gemeenten” ?

Het is duidelijk, aldus de Gemeenschapsminister, dat dit probleem niet los kan gezien worden van de bevoegdheid van de nationale wetgever die de technische imperatieven moet vastleggen.

Tenslotte herinnert de Gemeenschapsminister eraan dat op dit ogenblik een interministeriële werkgroep op basis van de beslissing van de Ministerraad dd. 29 januari 1981 de alternatieven onderzoekt voor de frequentietoewijzing aan **niet-openbare** radio's. Aan de hand van dit onderzoek zal nagegaan worden in hoeverre het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 eventueel zou moeten worden aangepast.

De ter zake te nemen beslissing van de nationale wetgever zal uiteraard beïnvloed worden door de verschillende beleidsstandpunten, rekening houdend met de technische imperatieven.

Vervolgens wijst de Gemeenschapsminister er nog op dat wat de kleinschaligheid betreft, eenieder het eens blijft te zijn. Hij voegt er echter aan toe dat het hier uiteraard om een relatief begrip gaat ; zo bijvoorbeeld zal volgens Amerikaanse normen een straal van dertig kilometer als kleinschalig worden beschouwd.

9. Bij de algemene bespreking werden nog andere problemen aangehaald. Zo was er heel wat belangstelling voor de adviesraad.

De hoofdindieners van een voorstel van decreet onderstreept dat niettegenstaande het advies van de Raad van State inzake de representativiteit van de adviesraad, de overgangsfase kan worden weggelaten.

Een ander hoofdindieners is de mening toegedaan dat inzake de stelling dat overeenkomstig het advies van de Raad van State, bij een eerste fase of overgangsfase, de Vlaamse Executieve alle vertegenwoordigers zou moeten aanduiden, deze zienswijze meer dan vatbaar voor discussie is. Zij stelt dan ook voor deze overgangsfase over te slaan.

Een ander lid stelt dat afgevaardigden van de BRT en vertegenwoordigers van de luisteraars in de adviesraad weinig zin zouden hebben temeer dat daardoor de voor niet-openbare radio's 'noodzakelijke ruimte drastisch zou beperkt worden.

Over de problematiek aangaande de samenstelling van de adviesraad wijst de Gemeenschapsminister erop dat het de bedoeling is een raad samen te stellen samengesteld uit een voorzitter en achttien leden die bij besluit van de Executieve

worden benoemd. De helft van de leden zou worden benoemd op voordracht van de niet-openbare radio's. Men heeft dus geopteerd voor een samenstelling waar de niet-openbare radio's zelf de helft van het aantal leden kunnen voordragen. Het idee dat de BRT of sommige luisteraars in de adviesraad moeten zetelen werd niet weerhouden.

Een ander lid had belangstelling voor de toepassing in deze aangelegenheid van de wet van 4 maart 1977 tot aanvulling van de wet van 23 juni 1961 betreffende het recht tot antwoord. Is deze wetgeving, net zoals voor BRT of geschreven pers, op de lokale radio's van toepassing ? In bevestigend geval stelt zich, aldus nog dit lid, dan de vraag hoe de luisteraars bijvoorbeeld bij de procedure zullen worden betrokken (zie ook hoorzitting).

Steeds hetzelfde lid wijst dan op de mogelijkheden van indirecte commercialisatie, zoals bijvoorbeeld het „pluggen” van platen.

Op dit punt meent de Gemeenschapsminister te mogen repliceren met te stellen dat het systeem nooit waterdicht kan zijn. Ook bij de BRT zijn zulke praktijken denkbaar.

Vervolgens wijst hetzelfde lid nog op de mogelijkheden om ook inzake onafhankelijkheid duidelijke waarborgen te verkrijgen. De voorgestelde criteria zijn in praktijk omzeilbaar : niettegenstaande de voorgestelde tekst zal een net van zenders, aldus nog dit lid, tot de mogelijkheden blijven behoren.

Hij besluit met ervoor te waarschuwen dat na het goedstemmen van het voorliggend ontwerp van decreet de beroepslui in de plaats zullen treden van de werkelijke amateurs.

Een lid drukt dan de vrees uit dat men met de voorliggende regeling nieuwe problemen zal scheppen. Daarenboven zal, aldus dit lid, het echte amateurisme verdwijnen om plaats te ruimen voor professionalisme.

Tenslotte wijst hij op het grote belang of macht die van honderden zenders in Vlaanderen zal uitstralen.

Vervolgens stelt een lid nog vragen naar de toepassing van artikel 6bis van de Grondwet en van de Cultuurpactwet (o.m. artikel 20 van die wet). Vloeit o.m. uit de etherschaarste automatisch geen discriminatie voort ?

Een ander lid vat dan zijn visie als volgt samen :

a) de hoofdbedoeling is en moet zijn het nieuwe fenomeen „niet-openbare radio's” zo spoedig mogelijk rechtsgeldig te maken ;

b) thans volstaat het een raamdecreet goed te stemmen ; de toekomst zal ons over de gestelde detailproblemen wel wijzer maken ;

c) niet-openbare radio's zijn uit het vrij initiatief ontsproten en moeten dit ook blijven ;

d) betuttelende maatregelen moeten zoveel mogelijk worden geweerd ; zij kunnen de creativiteit en spontaneiteit alleen maar schaden ;

e) anarchistische vrijheid moet uiteraard worden uitgesloten, doch een zo groot mogelijke tolerantie moet worden nagestreefd.

Nog een ander lid meent hierop als volgt te moeten repliceren :

a) het stellen van kritische vragen moet thans en niet achteraf gebeuren ;

b) de regeling moet precies dienen om de spontaneïteit en de creativiteit te waarborgen ;

c) lokale radio's zullen in de toekomst een belangrijke rol spelen ; daarom moeten de problemen van meet af grondig worden onderzocht ;

Hoorzitting

Op 19 april 1982 heeft uw commissie specialisten in de communicatiewetenschappen gehoord. Deze wetenschapslui zijn als assistent of docent in de communicatiewetenschappen verbonden aan drie Vlaamse Universiteiten (Gent, Leuven en Brussel).

De afgevaardigden hebben volgende punten onder de aandacht van de commissie gebracht.

Het is volgens hen aanbevelenswaardig de nadruk te leggen op de opdracht van de vrije radio's, die hoofdzakelijk van lokale aard moet zijn, wat een beperking van de zendkracht en het geografisch te bestrijken gebied inhoudt. (Het verdient daarom ook de voorkeur de term lokale radio te gebruiken).

Het accent moet volgens deze specialisten gelegd worden op die lokale opdracht, die ten volle moet bewezen worden en waarvan ook de erkenning moet afhankelijk worden gemaakt. Dit kan de opdracht van de BRT op nationaal en regionaal vlak sterk stimuleren. Regionale (vrije) zenders, door netverbinding ontstaan, dienen te worden afgewezen.

Er moeten verder maatregelen ingebouwd worden, opdat over het geheel van de vrije radio's genomen, de pluriformiteit wordt gewaarborgd, wat kan betekenen dat moet worden voorzien in een ruim aantal stations, die niet noodzakelijk 24 uur op 24 uur moeten uitzenden. Het zou immers denkbaar zijn dat verschillende stations in één gebied een paar uur per dag uitzenden.

Wat de handelsreclame betreft kan die alleen maar worden toegestaan als ook de BRT die handelsreclame mag voeren.

Men kan zich daarbij voorstellen dat bij een eventuele toelating tot reclame, de belangen van de geschreven pers worden aangetast.

De bemerking van de Raad van State inzake het vooraf regelen van het verbod op reclame is voor een afgevaardigde niet duidelijk. Dit verbod staat in het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 en de opmerking van de Raad van State zou zijns inziens wel eens kunnen voortvloeien uit het feit dat een spoedadvies moest worden afgeleverd.

Ook de belangenvervlechting met andere groepen (politieke of commerciële) dient verworpen.

Een andere afgevaardigde stelde zich de vraag of voor deze radio geen aangepaste en meer directe vorm van recht op antwoord moest worden overwogen”

Open vragen blijven, aldus de wetenschapslui, de kwestie van de auteursrechten, en het daarmee samenhangende probleem van de financiering, het probleem van de piraten die ook na de inwerkingtreding van het decreet actief zullen blijven, en de controle op de gelegaliseerde stations.

Verschillende leden wensen dan meer uitleg en de mening van de specialisten inzake de toepassing van het Cultuurpact, met name hoe men de diversiteit en de pluriformiteit in de lokale radio's zal kunnen waarborgen zonder in te grijpen in de programmatie, wat het Cultuurpact voorschrijft en wat van

toepassing zou zijn op de lokale radio's gezien zij van de overheid toegang krijgen tot het openbaar domein (de ether). Dit wordt door de wetenschapslui eerder als een juridische vraag gezien, maar het lijkt logisch dat het Cultuurpact van toepassing is. Het zal in de praktijk zeer moeilijk zijn het Cultuurpact naar de letter toe te passen maar het moet alleszins mogelijk zijn de pluriformiteit qua ideologie te waarborgen en dit via de op te richten Raad voor de Lokale Radio's. Die Raad moet evenwichtig en pluriform samengesteld zijn en een aantal spelregels opstellen die de pluriformiteit moeten waarborgen. Het zou zijn taak moeten zijn op de toepassing van die spelregels te waken en bij niet-toepassing een intrekking of schorsing van de zendvergunning uit te lokken.

Een lid wil meer uitleg over het probleem van de auteursrechten. Deze rechten zouden gebaseerd zijn op de vertolking, en niet op het beluisteren.

Hierop wordt door een specialist geantwoord dat de auteursrechten inderdaad slaan op de uitvoering, maar dat de tarieven toch rekening houden met de grootte van het luisterend of genietend publiek. Dit geldt trouwens ook voor de beeldende kunsten.

Aangezien men bij oprichting van de lokale radio's een potentiële vermindering van het luisterpubliek voor de BRT kan verwachten is het niet ondenkbaar dat er een verschuiving van de Sabambijdragen van de BRT naar de lokale radio's zou plaatshebben.

Men zou voor het overeenstemmend bedrag de dotatie van de BRT kunnen verminderen, en dit bedrag voorzien op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, om het geheel van de auteursrechten van de lokale radio's ten laste te nemen. Aldus doet men aan een soort onrechtstreekse financiering, zoals in het voorstel-Willockx voorzien is.

Een belangrijke vraag van een lid betreft het zendbereik. Wat is de orde van grootte die men als lokaal bedoelt? Aangrenzende gemeenten, zoals bedoeld in artikel 2, aldus dit lid, is zeer ruim.

Men moet, aldus de specialisten, dit zien als een beperkte entiteit, met de maximumgrootte van een agglomeratie, zo niet dient men het duidelijker in de tekst te voorzien.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Alvorens de bespreking van de artikelen en de stemmingen daarover aan te vangen wenst een lid vooraf nog twee vragen te stellen.

In het advies van de Raad van State werd inzake de handelspubliciteit gesteld dat vóór het stemmen van dit decreet een wettelijk initiatief moet worden genomen, wil men het voeren van handelspubliciteit via de niet-openbare radio's verhinderen.

Het lid kondigt aan dat ter zake een wetgevend initiatief van de heer J. Van Elewyck in de Kamer van Volksvertegenwoordigers is genomen, maar wil de mening van de Minister ter zake kennen.

Hetzelfde lid heeft verder de indruk dat het antwoord van de Minister inzake de bepaling van aangrenzende gemeenten on-

duidelijk is. Het betrokken lid wil de juiste omschrijving kennen van het begrip „aangrenzende gemeenten”.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het verbod tot handelspubliciteit alleen kan uitgaan van de nationale wetgever. Ter zake zal hij waakzaam blijven opdat deze kwestie op nationaal vlak wordt opgelost.

Wat de omschrijving van „aangrenzende gemeenten” betreft, ziet de Minister dit als een correctie aan het begrip „stedelijke agglomeratie”. Men moet in feite dus lezen : een beperkte groep van aangrenzende landelijke gemeenten. Deze discussie hoort overigens, aldus de Gemeenschapsminister, thuis in artikel 2.

Een ander lid herhaalt zijn vraag of het Cultuurpact, en meer bepaald de artikelen 15, 16 en 17, op dit decreet van toepassing zijn.

De Gemeenschapsminister verwijst hiervoor naar zijn verklaring in de algemene bespreking.

Hierop wordt artikel 1 eenparig goedgekeurd.

Artikel 2

Een lid wenst vervolgens terug te komen op de definitie van het begrip „aangrenzende gemeenten”. Indien men daaronder verstaat een groep van een beperkt aantal landelijke gemeenten dan kan dit lid het ermee eens zijn omdat het beperkt geografisch karakter duidelijk wordt erkend.

De opsomming is gradueel en hierin is de agglomeratie de hoogste trap. Het verdient, aldus dit lid, aanbeveling dit in de tekst duidelijk in te schrijven.

Namens zijn fractie legt de heer F. Willockx C.S. dan ook een amendement neer dat ertoe strekt in het tweede lid van artikel twee na de woorden „een eigen programma” de tekst te vervangen door wat volgt :

„tot een bevolkingsgroep, geografisch beperkt tot een wijk, een gemeente, een beperkte groep of elkaar afgestemde aangrenzende gemeenten of maximaal een stedelijke agglomeratie”.

De indieners motiveren hun amendement als volgt : de geografische beperking is inherent aan de lokale radio's. In deze geest preciseert dit amendement de mogelijkheid om aangrenzende gemeenten te aanvaarden als geldige geografische omschrijving, voor zover deze gemeenten een entiteit uitmaken en voor zover het aantal beperkt blijft.

Met entiteit wordt bedoeld enkele gemeenten die in grote mate, qua dienstverlening, op elkaar zijn afgestemd. Deze entiteit mag in geen geval groter zijn dan een stedelijke agglomeratie. Dit amendement brengt dan ook een gradatie in de geografische beperking.

Bovendien wordt niet gevraagd dat de lokale radio zich tot de ganse gemeenschap richt, maar wel, wat logisch is, zodra de lokale radio een eigen profiel verwerft, tot een bevolkingsgroep.

Een ander lid meent eveneens dat het nodig is het betrokken begrip goed te precisieren. Er zou tevens dienen te worden ingeschreven dat het dient te gaan over een beperkte groep op elkaar afgestemde gemeenten, zodat het accent op het kleinschalige en het lokale kan liggen.

Mevrouw M. Smet dient dan ook een amendement in dat er-

toe strekt het eerste lid van artikel 2 te vervangen door wat volgt :

„Met niet-openbare radio wordt bedoeld de door het privaat initiatief ingerichte radio's die zich met een eigen programma richten tot een gemeenschap die geografisch beperkt wordt, ook inzake zendbereik, tot een buurt, een gemeente, een beperkte groep op elkaar afgestemde aangrenzende gemeenten of een stedelijke agglomeratie”.

De Gemeenschapsminister pleit voor het behoud van de tekst van het ontwerp omdat ook de term „op elkaar afgestemd” voor discussie vatbaar is, en moeilijk precies zal kunnen worden omschreven.

Op een vraag van de indiener van het amendement bevestigt de Gemeenschapsminister dat het om kleinschalige radio's gaat en dat een groep van een beperkt aantal gemeenten wordt bedoeld.

Verschillende leden blijven erop aandringen dat ingeschreven wordt dat de zenders geografisch een beperkt gebied moeten bestrijken. Sommigen zien een oplossing in de beperking van de reikwijdte van het uitzenden, tot b.v. 8 km zendstraal zoals vermeld in het koninklijk besluit van 20 augustus 1981.

Een lid suggereert voor de woorden „stedelijke agglomeratie” het woord „maximaal” in te voegen, zodat het duidelijk zou worden dat het om een escalatie van niveaus gaat, waarin de stedelijke agglomeratie de grootste is.

Een ander lid wijst erop dat de thans voorliggende tekst van het ontwerp een dubbelzinnigheid inhoudt : hij vraagt de commissie na te denken over de omvang en het bereikte publiek van een stedelijke zender in een grote agglomeratie. Dat kan bezwaarlijk nog **kleinschalig** worden genoemd. De tekst is dus niet duidelijk genoeg en dient aangepast.

In aansluiting op het antwoord op de repliek van de Gemeenschapsminister stelt een lid dat de tekst in zijn geheel dient gelezen, rekening houdend met alle elementen, waarvan de voornaamste zijn : het beperkt aantal op elkaar afgestemde gemeenten en de kleinschaligheid.

Het begrip „op elkaar afgestemd” zal in praktijk moeten getoetst worden door de Raad voor de niet-openbare radio's en dit bij elk erkenningsdossier.

Een ander lid vindt toch dat men ruimte moet overlaten voor iets grotere zenders. Bepaalde grote gebieden vormen een groot sociologisch geheel en het is zinvol daarvoor een mogelijkheid te voorzien. Daarom verdient het aanbeveling de voorliggende tekst van het ontwerp aan te nemen.

Een lid stelt dan de vraag wat er zal gebeuren wanneer de nationale technische normen verruimd worden : is de Vlaamse Gemeenschap dan nog gehouden aan de zogeheten kleinschaligheid ? Het lid meent dat het antwoord bevestigend moet luiden : zelfs bij een verruiming van de technische normen via het nationale beslissingsniveau, kunnen wij via een preciese definitie van het begrip beletten dat grootschaligheid van de niet-openbare radio, met andere woorden het tot stand komen van regionale zenders, een feit wordt.

De Gemeenschapsminister waarschuwt voor het gevaar te veel te willen regelen. De Raad voor de niet-openbare radio's zal advies moeten geven en kan op het stuk van de gewenste schaal een belangrijke rol spelen. Bovendien verwijst de Gemeenschapsminister naar artikel 4, littera b van het ontwerp van decreet.

Het zal in praktijk zo zijn dat de Vlaamse Executieve de ad-

viezen van de Raad voor de niet-openbare radio's meestal zal involgen.

Een lid waarschuwt ervoor dat er een politieke keuze zal moeten gemaakt worden, omdat er meer aanvragen dan mogelijkheden zullen zijn. Op dat ogenblik is er behoefte aan goed omschreven criteria.

Een lid wijst erop dat men soepel moet zijn in de omschrijving van de begrippen.

Het kan immers in de praktijk voorkomen dat grotere zenders aan de sociologische werkelijkheid beantwoorden. Het lid pleit daarom voor het behoud van de tekst van het ontwerp, dat voldoende ruimte overlaat.

Verschillende leden argumenteren dan andermaal dat er in de commissie een ruime consensus bestaat in de richting van een concept van kleinschalige radio's. De oorsprong van de vrije radio's was die van buurtzender, met een sociaal-culturele rol in de buurt of ten hoogste de gemeente. Daarom pleiten sommige leden om in de tekst in te schrijven dat de reikwijdte dient te worden beperkt, ten einde zeker te zijn.

Verschillende leden vrezen dat de Vlaamse Raad hiermee zijn bevoegdheid zou te buiten gaan.

Deze leden menen vervolgens dat het moeilijk is om naar een bestaand koninklijk besluit van 20 augustus 1981 te verwijzen in de tekst van het decreet. Wel moet bij de stemming duidelijk worden vermeld dat het de uitdrukkelijke bedoeling is om binnen de technische normen van het bestaande koninklijk besluit van 20 augustus 1981 te blijven.

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet stelt voor in het verslag naar de huidige normen van het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 te verwijzen. De commissie en de Gemeenschapsminister treden deze suggestie bij.

De heer A. Bourgeois c.s. legt vervolgens een amendement neer dat ertoe strekt in het eerste lid van artikel 2 tussen de woorden „ingerichte radio's” en „die zich met een eigen programma” de woorden, „met een beperkte reikwijdte” in te voegen.

Hiermee wordt volgens de hoofdindieners van het amendement bedoeld in de tekst zelf duidelijk te laten blijken dat de lokale radio's kleinschalige initiatieven dienen te zijn. Dus ook met een beperkte reikwijdte.

Verder strekt dit amendement ertoe in het eerste lid van artikel 2 in **fine** de woorden „of een stedelijke agglomeratie” weg te laten.

De verantwoording luidt aldus :

Wanneer men werkelijk slechts lokale radio's met beperkt zendbereik wil en bedoelt, dan dienen deze ten hoogste beperkt te blijven tot „een groep van een beperkt aantal aangrenzende gemeenten”.

De term „stedelijke agglomeratie” kan onbeperkt geïnterpreteerd worden en zou breed opgevat b.v. de Antwerpse agglomeratie dit wil zeggen 700 000 inwoners kunnen omvatten.

Uit de tekst van het amendement zou de bedoeling van de kleinschaligheid duidelijk blijken.

Ook de heer A. De Beul c.s., die vindt dat men duidelijkheid omtrent de gewenste schaal moet betrachten, dient een amendement in dat ertoe strekt het eerste lid in dit artikel te vervangen door wat volgt :

„Met niet-openbare radio wordt bedoeld de door het privaat initiatief ingerichte radio's die zich met een eigen programma

richten tot de gemeenschap die geografisch beperkt wordt, ook inzake zendbereik, tot een buurt, een gemeente, een beperkte groep op elkaar afgestemde aangrenzende gemeenten of maximaal een stedelijke agglomeratie”.

Hij verantwoordt dit amendement als volgt :

De tekst van het ontwerp laat interpretatie toe over de geografische beperktheid van een groep van gemeenten. Met deze tekstverwijzing komt duidelijk tot uiting dat het in de bedoeling ligt om slechts kleinschalige initiatieven van radio mogelijk te maken.

Dit soort radio kan binnen de huidige technische normen, vastgelegd in het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 (qua zendbereik maximum 8 km uitzendstraal met mogelijke afwijking voor een stedelijke agglomeratie).

Na nog een discussie over de wenselijkheid het woord „kleinschalig” of de term „een beperkt aantal aangrenzende gemeenten” in de tekst op te nemen, trekt mevrouw M. Smet haar bovenvermeld amendement in en dient ze, met anderen, een nieuw amendement in dat ertoe strekt in lid 1 van artikel 2, na de woorden „een eigen programma richten” de volgende tekst in te voegen : „tot een gemeenschap die geografisch gesitueerd is binnen een wijk, een gemeente, een groep van aangrenzende gemeenten of maximaal een stedelijke agglomeratie.” Hiermee worden de noties kleinschaligheid, beperkte reikwijdte en maximale grootte van het te bestrijken gebied in de tekst impliciet opgenomen.

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet verklaart met deze tekst geen vrede te nemen.

Indien de verklaring van de Gemeenschapsminister over het begrip „aangrenzende gemeenten” in de zin van „een groep van een beperkt aantal gemeenten” niet in de tekst wordt opgenomen, dan handhaaft hij zijn amendement.

De Gemeenschapsminister verklaart zich akkoord met het amendement van mevrouw M. Smet en kan ook instemmen met het begrip van de aangrenzende gemeenten zoals hij reeds eerder in de bespreking heeft vermeld.

Op de vraag van een lid of de term „beperkt aantal gemeenten” in de tekst wordt opgenomen, antwoordt de Gemeenschapsminister dat deze terminologie ook weer voor verschillende interpretaties vatbaar is.

Sommige leden vinden het, hierbij aansluitend, toch wenselijk de mogelijkheid tot grootschaligheid toe te laten op grond van het feit dat men in de landelijke gemeenten soms qua oppervlakte grote sociologische entiteiten ontmoet. Indien men mogelijkheden voorziet voor een grote agglomeratie, die soms meer dan een half miljoen mensen bereikt, dan is het redelijk dat die mogelijkheid enigszins wordt opengehouden voor de landelijke gemeenten. Hierover ontstaat dan een discussie, waarover de leden het niet eens worden. De vergadering wordt hierop geschorst.

Na de schorsing verklaart de heer A. Bourgeois akkoord te gaan met het amendement van mevrouw M. Smet, indien men de tekst begrijpt in de zin van kleinschaligheid, beperkte reikwijdte zoals omschreven in het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 alsmede dat het gaat om een groep van een beperkt aantal gemeenten. Daar de Gemeenschapsminister hiermede instemt, trekt het lid zijn amendement in.

Ook de heer A. De Beul trekt zijn amendement in, omdat die verduidelijking wordt aanvaard,

De heer F. Willockx c.s. handhaaft zijn amendement. Het wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

Vervolgens wordt gestemd over het amendement van mevrouw M. Smet.

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet verklaart namens zijn fractie dit amendement te kunnen aanvaarden, wanneer de tekst mag begrepen worden in de zin van het begrip, kleinschalige radio, bedoeld voor een beperkt geografisch gebied, waaronder een groep van een beperkt aantal gemeenten wordt verstaan en dus met een gelimiteerde reikwijdte die beperkt blijft binnen de technische normen van het koninklijk besluit van 20 augustus 1981 met evenwel een uitzondering voor de stedelijke agglomeraties zoals voorzien in het geciteerde koninklijk besluit. Ook een ander lid sluit zich hier namens zijn fractie bij aan.

De commissie gaat hiermee akkoord. Het tweede amendement van mevrouw M. Smet c.s. wordt dan ook eenparig aangenomen. Lid 1 van artikel 2 luidt dan ook als volgt :

„Met niet-openbare radio wordt bedoeld de door het privaats initiatief ingerichte radio's die zich met een eigen programma richten tot een gemeenschap die geografisch gesitueerd is binnen een wijk, een gemeente, een groep van aangrenzende gemeenten of maximaal een stedelijke agglomeratie”.

Bij lid twee van artikel 2 heeft de heer F. Willockx c.s. een amendement ingediend dat ertoe strekt volgende tekst toe te voegen :

„opsplitsing van de beschikbare zendtijd is mogelijk met telkens een minimum van acht uren per etmaal”.

Dit wordt aldus gemotiveerd :

Opdat de lokale radio werkelijk een eigen geluid zou kunnen verwerven, en zijn globale opdracht zou kunnen vervullen is een minimum aantal zendingen noodzakelijk. Dit verhindert ook een hopeloze opsplitsing in ontelbare radiootjes, die tot een wanorde in de ether zouden leiden, en die geen van allen hun taak volledig zouden vervullen.

De Gemeenschapsminister repliceert dat de idee, hierin vervat, op zichzelf te verdedigen valt, maar dat de organisatie van de niet-openbare radio's een taak, zij het adviserend, voor de Raad van niet-openbare radio's is. De Gemeenschapsminister vraagt het amendement te verwerpen.

Het amendement op het tweede lid wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3, bij 2 onthoudingen.

De tekst van het tweede lid wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Bij het derde lid van dit artikel wil een lid weten of het de bedoeling is dat iedereen, ook de overheid, zou meewerken.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het hier om geen verplichting gaat maar wel om een mogelijkheid.

Mevrouw M. Smet dient bij lid 3 een amendement in dat ertoe strekt de tekst van dit lid te vervangen door volgende tekst :

„Deze radio staat open voor de actieve medewerking van de luisteraars en de verenigingen, inzonderheid van de sociaal-culturele verenigingen”.

Zij betoogt dat het hier gaat om een opdracht voor de niet-openbare radio's, die zelf een inspanning zouden moeten doen om buiten de eigen kring, de sociaal-culturele verenigingen bij hun uitzendingen te betrekken.

De Gemeenschapsminister kan akkoord gaan met de tekst van het amendement en de toelichting, met dien verstande dat het geen verplichting inhoudt.

Hierop repliceert de heer A. De Beul met een amendement dat ertoe strekt de term „staat open” te vervangen door de woorden „kan beroep doen”, vermits volgens de bepalingen van het Cultuurpact geen inmenging in de programmatie van deze niet-openbare radio's mag gebeuren.

Tenslotte wordt het amendement van mevrouw M. Smet eenparig aanvaard samen met een tekstwijziging, voorgesteld door de ganse commissie, tekstwijziging, die de term „staat open” vervangt door „kan openstaan”. De heer A. De Beul trekt daarop zijn amendement in.

Het derde lid wordt vervolgens in de volgende versie eenparig aangenomen.

„Deze radio kan openstaan voor de actieve medewerking van de luisteraars en verenigingen, inzonderheid van de sociaal-culturele verenigingen.”

Vervolgens wordt het ganse aldus geamendeerde artikel 2 eenparig aangenomen.

Artikel 3

Bij dit artikel werd eveneens een amendement van de heer F. Willockx c.s. ingediend dat ertoe strekt de tekst van dit artikel te vervangen door wat volgt :

„De bepalingen van artikel 3, § 1 en § 5 van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving zijn ondergeschikt aan de erkenning”.

De indiener verantwoordt dit amendement als volgt :

In het artikel 3 van het ontwerp van decreet wordt de vergunning af te leveren door de Minister van PTT voorafgegaan door de erkenning van de Vlaamse Executieve.

Dit impliceert eigenlijk dat de uiteindelijke selectie wordt overgelaten aan de nationale instanties.

Vermits de Minister van PTT enkel kan oordelen op basis van technische criteria komt hij voor een onmogelijke keuze te staan indien het aantal erkende radio's groter is dan het aantal technisch mogelijke zenders. Vandaar dat hij met dit amendement duidelijk wil onderstrepen dat de vergunningen ondergeschikt zijn aan de erkenning, met andere woorden het is de bedoeling van de indiener dat, wanneer er een aanvraag binnenkomt er een parallel advies wordt gevraagd aan de Minister van PTT, met het verzoek of de aanvraag voldoet aan de technische normen.

Op die manier is ook het aantal mogelijke kandidaten vooraf juist gekend en kan de keuze door de Executieve – die een beleidskeuze is – oordeelkundig worden gemaakt. Alleen de aldus door de Executieve erkende zenders komen dan voor een door de Minister van PTT af te leveren vergunning in aanmerking.

Een lid repliceert hierop dat de organisatie van deze werkwijze een taak is voor de Raad van de niet-openbare radio's met name in het kader van hun opdracht van organisatie.

De raad van advies voor de niet-openbare radio's zal zich over het geheel moeten bezinnen : over het aantal van de zenders, de te gebruiken apparatuur, de gemeenschappelijk op te richten installaties e.d.m. Zelfs indien men bij voorbaat het aantal mogelijke zenders kent die technisch in orde zijn, dan nog zal een beleidskeuze noodzakelijk zijn.

De Gemeenschapsminister verwijst naar artikel 4 van het koninklijk besluit van 20 augustus 1981, waarin vermeld staat

dat bij **overschrijding** van het aantal erkenningen t.o.v. het aantal mogelijke vergunningen, de dossiers terug naar de Vlaamse Executieve worden verzonden voor aanpassing.

De indiener van het amendement vraagt of de commissie het ermee eens is dat de wens wordt uitgedrukt dat er een parallel advies, zoals hoger uiteengezet, zou verstrekt worden.

De commissie is het daarmee eens, waarop de heer F. Willockx zijn amendement intrekt.

Hierop wordt artikel 3 eenparig aangenomen.

Artikel 4

Bij punt a) van dit artikel vraagt een lid of deze tekst zó mag verstaan worden dat het mogelijk is dat verschillende v.z.w.'s dezelfde apparatuur gezamenlijk gebruiken, zij het dan op andere delen van de dag. Men kan zich immers best voorstellen, aldus dit lid, dat een station uitzendt van 7 tot 10 uur, een ander van 10 tot 12 uur, een derde van 12 uur tot 14 uur enzovoort.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop bevestigend.

Verder meent een lid dat het nodig is dat de v.z.w.'s als statutair opdracht hebben, dat zij als voornaamste doel hebben, het verzorgen en uitzenden van radioprogramma's.

Een lid repliceert daarop met te verwijzen naar het amendement ter zake van de heer F. Willockx c.s., dat ertoe strekt aan de tekst van punt a) van artikel 4 toe te voegen wat volgt :

„De statuten moeten bevatten, een maatschappelijk doel, dat uitsluitend beperkt is tot het verzorgen van een lokale radio in de zin van dit decreet”.

Dit amendement wordt aldus gemotiveerd :

Om de volledige onafhankelijkheid van de lokale radio te garanderen is het nodig dat de v.z.w. in kwestie geen andere doeleinden heeft dan het inrichten van een dergelijke radio, **zoniet** komt ongetwijfeld het in dit decreet bedoelde evenwicht van de uitzendingen in het gedrang.

De Gemeenschapsminister verklaart zich hiermee akkoord. Het amendement wordt eenparig aangenomen.

Bij punt a) zijn er vervolgens nog drie amendementen van de heer F. Willockx c.s. De tekst ervan alsmede hun motivering, luiden als volgt :

1. Bij punt a) van artikel 4 toevoegen wat volgt :

„De statuten moeten bevatten : een bepaling die uitsluit dat de vereniging giften onder levenden of bij testament kan ontvangen onder elke vorm dan ook”.

De toevoeging van deze bepaling, aldus de indieners, is nodig om te vermijden dat door dergelijke giften of testamentaire beperkingen er een indirecte afhankelijkheid ontstaat van de lokale radio, wat zeker in tegenstrijd is met de bedoeling van dit decreet en met de opdracht van de lokale radio.

2. Bij punt a) van dit artikel toevoegen wat volgt :

„De statuten moeten bevatten : een bepaling dat het **maximumbedrag** der bijdragen of storting, waartoe de leden van de vereniging verplicht zijn, niet hoger mag liggen dan duizend frank per jaar”.

De verantwoording luidt als volgt :

Conform de bepalingen van de wet van 27 juni 1921 dienen

de statuten de vermelding te bevatten welke het **maximumbedrag** is dat aan bijdragen kan gevraagd worden van de leden. Dit amendement wil vermijden dat sommige zenders zich alleen tot kapitaalkrachtigen zouden richten, en daardoor als het ware het voor velen onmogelijk zouden maken om nog lid te worden van de v.z.w.

Het vermijdt tevens dat er een afhankelijkheid zou ontstaan van deze enkele kapitaalkrachtigen, wat zeker in tegenstrijd is met de bedoeling van dit decreet, en met de opdracht van de lokale radio.

3. Bij punt a) van artikel 4 toevoegen wat volgt :

„De statuten moeten bevatten : een bepaling dat het minimum aantal leden tweehonderdvijftig belooft. Om erkend te worden en te blijven dienen bovendien tweehonderdvijftig leden gedomicilieerd te zijn in het uitzendgebied, waarvoor de lokale radio een aanvraag tot erkenning indient of een erkenning bekomen heeft”.

De motivering van dit artikel luidt als volgt :

Deze toevoeging is noodzakelijk om te verhinderen dat de v.z.w. in handen zou zijn van anderen, die als het ware een nieuw, zij het dan beperkt in tijd en ruimte, monopolie zouden tot stand brengen. Bovendien wordt vereist dat de inplanting van de v.z.w. qua leden effectief zou zijn in het lokaal gebied bestreken door de lokale radio. De band met de lokale bevolking is immers een essentiële opdracht.

De Gemeenschapsminister meent dat artikel 4 reeds vrij grote beperkingen inhoudt. De tekst van het artikel tracht een redelijke middenweg te vinden enerzijds tussen de stelling van hen die menen dat het monopolie van de BRT een schending is van een grondwettelijke vrijheid en anderzijds de voorstanders van een grotere beperking.

De Gemeenschapsminister vraagt deze amendementen te verwerpen.

Een lid meent eveneens dat bijkomende beperkingen weinig zin hebben.

Hierop wordt het eerste amendement ingetrokken.

Het tweede en het derde amendement worden telkens verworpen met 7 stemmen tegen 3, bij 2 onthoudingen.

Vervolgens wordt punt a) met de aanvaarde amendering eenparig aangenomen.

Het luidt als volgt :

„Om erkend te worden en te blijven moeten niet-openbare radio's aan de hierna volgende voorwaarden voldoen :

a) eigendom zijn van een vereniging zonder winstoogmerk opgericht overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, waarvan zowel de zetel als de produktie en zendinstallaties gelegen zijn in het Nederlands taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en binnen de reikwijdte van de zender. Een dergelijke vereniging kan niet meer dan één niet-openbare radio exploiteren. De statuten moeten een maatschappelijk doel bevatten dat uitsluitend beperkt is tot het verzorgen van en niet-openbare radio in de zin van dit decreet ;”

Punt b) van dit artikel wordt vervolgens eenparig aangenomen.

Punt c) van dit artikel wordt eveneens ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Bij punt d) wenst een lid precisering van de tekst. Mogen po-

litici of commerciële organisaties dan niet op antenne komen bij deze zenders ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat er geen formele afhankelijkheid mag zijn. Verder blijven de niet-openbare radio's vrij.

Het punt d) wordt vervolgens eenparig goedgekeurd.

Bij punt e) van dit artikel vraagt een lid of het zo is dat het verboden is dat twee of meerdere stations op hetzelfde ogenblik hetzelfde programma uitzenden. Dit zou immers een feitelijke netvorming betekenen.

De Gemeenschapsminister verwijst naar de commentaar bij dit artikel (bladzijde 4 van het ontwerp). Netvorming is verboden maar het betekent niet dat iedere uitwisseling van programma's onder de radio's onmogelijk wordt.

Door een lid wordt verwezen naar punt c van dit artikel, dat op zijn beurt verwijst naar artikel 2, waarin de term „eigen programma” is opgenomen. Dit houdt volgens hem in dat er geen programma's kunnen doorverkocht worden of structureel uitgewisseld.

Vervolgens wordt punt e) eenparig goedgekeurd.

Bij punt f) van dit artikel stelt een lid de vraag wat men doet met Franstalige zenders die vanop de rand van de 19 Brusselse gemeenten of de zes randgemeenten uitzenden.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat hij niet bevoegd is om in de 19 Brusselse gemeenten op te treden. In de zes randgemeenten is de Vlaamse regering, en dus de Vlaamse Executieve bevoegd. Dan neemt de Gemeenschapsminister zich voor te laten optreden. Op een vraag van een lid of viertalige zenders in toeristische streken kunnen worden toegelaten, antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit ressorteert onder de eventueel toe te stane uitzonderingen, zoals trouwens eventuele programma's voor gastarbeiders bijvoorbeeld. Hierop wordt het punt f) eenparig goedgekeurd.

Vervolgens legt de heer F. Willockx C.S. nog een amendement neer om een punt g) toe te voegen aan de tekst van artikel 4, luidend als volgt :

„om erkend te blijven moet de vereniging zonder winstoogmerk een open boekhouding houden, conform de bepalingen van een besluit getroffen door de Vlaamse Executieve en de balans voor 31 maart van ieder jaar publiceren in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad.”

De indiener voert aan dat de onafhankelijkheid van de lokale radio effectief moet zijn ook op het vlak van de financiën.

Om deze onafhankelijkheid eenvoudig en zonder veel bureaucratie te kunnen controleren is het aangewezen om te bepalen dat de boekhouding open en eenvoudig dient te zijn, en dat de balans in het Belgisch Staatsblad dient gepubliceerd.

De Gemeenschapsminister vestigt er de aandacht op dat de v.z.w.'s volgens de wet van 27 juni 1921 verplicht zijn hun boekhouding neer te leggen. Hij verplicht er zich toe via een uitvoeringsbesluit de verplichting op te leggen aan de niet-openbare radio's hun boekhouding en balans neer te leggen bij de Executieve.

Hierop trekt de heer F. Willockx het amendement in.

Het ganse artikel 4, aldus geamendeerd, wordt vervolgens eenparig goedgekeurd.

Artikel 5

Bij dit artikel legt de heer F. Willockx C.S. een amendement

ter tafel dat ertoe strekt de tekst van § 1 van dit artikel te vervangen door wat volgt :

„Het lidmaatschap van de raad van beheer van de vereniging zonder winstoogmerk is onverenigbaar met dat van het Europees Parlement, van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, van de Senaat of van de Vlaamse Raad, met het ambt van minister of staatssecretaris, met het ambt van provinciegouverneur, met het lidmaatschap van de provincieraad, met het ambt van voorzitter, schepen of lid van een agglomeratie van gemeenten, met het ambt van burgemeester of schepen voor een gemeente, van voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, gemeenteraadslid en lid van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn”.

Hij verantwoordt dit amendement met te stellen dat hierdoor aan de door het ontwerp van decreet bedoelde onafhankelijkheid van de politieke wereld, nog duidelijker gestalte wordt gegeven.

De Gemeenschapsminister wijst er dan op dat dit amendement in feite de weergave is van de oorspronkelijke versie van het voorontwerp. De tekst van het ontwerp van decreet werd algemener opgesteld om te beletten dat men sommige categorieën zou vergeten te vermelden.

Na deze precisering verklaart de hoofdindieners van dit amendement zijn amendement te kunnen intrekken.

Na nog een korte gedachtenwisseling wordt voor alle duidelijkheid nog gesteld dat de bij het ingetrokken amendement opgesomde politieke mandaten voor de interpretatie als limitatief moeten worden beschouwd, zodanig dat b.v. een arrondissementeel voorzitter van een politieke partij buiten de onverenigbaarheden valt.

Een lid stelt vervolgens de vraag wat met een leidinggevende functie in een beroepsvereniging precies wordt bedoeld.

Na nog een lange gedachtenwisseling meent de Gemeenschapsminister dat men zich als richtlijn kan spiegelen aan de samenstelling van de GERV ; met name worden VEV, Boerenbond, NCMV, Unie Middenstand, ACV, ABW en ACLVB als beroepsverenigingen beschouwd.

Duidelijkheidshalve voegt hij er echter aan toe dat deze beroepsverenigingen slechts als indicatie gelden voor de Raad van de niet-openbare radio's, vermits ter zake elk wat waterdicht systeem of volledige opsomming uitgesloten is.

Hetzelfde lid verklaart dan zich op dit punt te zullen onthouden wegens de blijvende onduidelijkheid. Zijn stelling is dat men ofwel een limitatieve opsomming moet maken ofwel deze onverenigbaarheid gewoon moet weglaten.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 10 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 6

Het eerste lid van § 1 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Bij het tweede lid van § 1 legt Mevrouw M. Smet een amendement ter tafel dat ertoe strekt de tekst van §1, tweede lid van dit artikel te vervangen door wat volgt :

„De Raad heeft tot taak de Vlaamse Executieve te adviseren in verband met de erkenning, de intrekking of schorsing en de organisatie van de niet-openbare radio's”.

De Gemeenschapsminister verklaart de mening te zijn toe-

gedaan dat de erkenning in feite de intrekking of schorsing reeds omvat ; hij betuigt nochtans zijn akkoord over het feit dat ter verduidelijking en om alle misverstanden te vermijden, de tekst van § 1, tweede lid, met deze precisering wordt aangevuld.

Ter stemming gelegd wordt dit amendement eenparig aangenomen.

Op de vraag van een hoofdindieners van een voorstel van decreet of het de bedoeling is door de Raad eveneens klachten te laten onderzoeken, antwoordt de Gemeenschapsminister bevestigend.

Bij deze § 1 wijst een lid er dan nog op dat de Raad t.o.v. de vrije radio's over een technische adviesfunctie zal beschikken. In dit verband stelt hij dan ook de vraag of het niet opportuun zou zijn een orgaan op te richten dat over een ruimer domein zou kunnen adviseren. Ter zake denkt dit lid aan de oprichting van een Hoge Raad voor het Mediabeleid, waar een subgroep zich met de problematiek van de niet-openbare radio's zou kunnen bezig houden.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het inderdaad zijn bedoeling is een Hoge Raad voor het Mediabeleid op te richten, het onderdeel niet-openbare radio's moet echter hic et nunc worden geregeld.

‘Op de vraag van een lid onder welk ministerie deze op te richten Hoge Raad voor het Mediabeleid zou ressorteren, antwoordt de Gemeenschapsminister dat deze culturele aangelegenheid administratief van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zal afhangen.

Bij § 1, derde lid van dit artikel worden vervolgens twee amendementen ter tafel gelegd.

Een eerste amendement van mevrouw M. Smet strekt ertoe de tekst van het derde lid van § 1 te vervangen door wat volgt :

„De Raad is samengesteld uit een voorzitter en veertien leden die bij besluit van de Vlaamse Executieve worden benoemd. De helft van de leden wordt benoemd op voordracht van de niet-openbare radio's”.

Dit amendement heeft vooral tot doel de Raad goed te laten functioneren. De ervaring leert immers dat een beperking van het aantal leden de werkzaamheden van een commissie of Raad ten goede komt. Zij merkt op dat het eerst haar bedoeling was onder andere afgevaardigden van sociaal-culturele Hoge Raden en van de BRT van die Raad deel te laten uitmaken. Ter zake herinnert zij aan haar voorstel van decreet dat trouwens „ook in die richting ging”. Concreet stelt zij ten slotte de vraag waarom dit bijvoorbeeld niet expliciet zou worden vermeld.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat ook nog vele andere geledingen van de maatschappij hun bekommernis uitdrukten in deze Raad vertegenwoordigd te worden. Hij vraagt dan ook de samenstelling aan de wijsheid van de Vlaamse Executieve over te laten.

Vervolgens dient de heer F. Willockx c.s. een amendement in dat ertoe strekt het derde en vierde lid van § 1 te vervangen door wat volgt :

„De Raad is samengesteld uit een voorzitter en achttien leden die bij besluit van de Executieve worden benoemd. De helft van de leden wordt benoemd op voordracht van de erkende representatieve organisaties van de niet-openbare radio's.

De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden tot erkenning van de representatieve organisaties van de niet-openbare radio's.”

Hij verantwoordt dit met te stellen dat momenteel de lokale radio's een zeer heterogene groep vormen.

De situatie is bovendien sterk wisselend. Wekelijks komen er nieuwe bij en vallen sommige weg. Het grootste deel van de lokale radio's hebben zich gegroepeerd binnen VEBE (Vereniging voor de Bevrijding van de Ether), zodat deze wel de meest representatieve organisatie kan genoemd worden. VEBORA groepeert slechts een zeer beperkt aantal, doorgaans grotere semi-commerciële radio's met nationale aspiraties. Een niet onbelangrijk aantal lokale radio's zijn echter nog helemaal niet gestructureerd.

De Vlaamse Executieve moet bijgevolg zo snel mogelijk de voorwaarden tot erkenning bepalen van de representatieve organisaties van de niet-openbare radio's.

De Gemeenschapsminister wijst er dan op dat de raadpleging van twee representatieve organisaties, met name VEBORA en VEBE, de taak van de Vlaamse Executieve uiteraard zou kunnen vergemakkelijken.

Een lid voegt eraan toe dat dit ook impliceert dat elke niet-openbare radio hetzij onder VEBE, hetzij onder VEBORA zal ressorteren, hetgeen dus een verplichte keuze veronderstelt.

Een hoofdindieners van een voorstel van decreet verklaart dan geen voorstander te zijn om een eventuele derde of nieuwe representatieve organisatie van nu af aan uit te sluiten.

Vervolgens stelt dezelfde hoofdindieners van een voorstel van decreet de vraag hoe de voordracht van de niet-openbare radio's in de eerste fase enerzijds en na de eerste fase anderzijds zal geschieden.

Een andere indieners van een voorstel van decreet meent dan dat „koepelvorming” een goede vorm van eliminatie is. De representatieve organisaties brengen immers een bepaalde ethiek op en zullen dan ook reeds aan de basis oninteressante initiatieven wegsnoeien.

Een lid is echter de mening toegedaan dat vrijheid voor de Executieve de voorkeur verdient op -koepelvorming, met andere woorden de Executieve moet zelf en volledig verantwoordelijk zijn voor haar keuze zodanig dat elke tussenschakel overbodig wordt.

De Gemeenschapsminister verklaart dan dat de Vlaamse Executieve bij haar aanduiding uiteraard rekening zal houden met het representatief karakter van de leden van de Raad.

Hij voegt eraan toe dat deze aangelegenheid totaal nieuw is en ter zake de toekomst niet helemaal te voorspellen valt. Ook de technische evolutie, aldus de Gemeenschapsminister, kan snel wijzigen.

Tenslotte verklaart hij zich ertoe te verbinden met de bestaande representatieve organisaties rekening te zullen houden zodanig dat vanuit de hoek van de geïnteresseerde specialisten voldoende inbreng zal kunnen komen.

Een ander lid breekt dan op zijn beurt een lans opdat de representatieve organisaties zouden worden geraadpleegd. Ook de zwakkere niet-commerciële zenders moeten via een geëigend kanaal aan bod kunnen komen. Hij voegt er tevens aan toe dat het hier niet om ideologische of filosofische koepelvorming gaat, zoals dit in de culturele sector meestal het geval is.

De heer W. Seeuws dient dan een amendement in dat ertoe strekt om in fine van de laatste zin van het derde lid van § 1 de woorden „na raadpleging van hun erkende representatieve organisaties” toe te voegen.

De Gemeenschapsminister repliceert hierop met te stellen dat het woord „**erkende**” een uitvoeringsbesluit van de Executieve veronderstelt. Hij verklaart nochtans, net zoals de indier van dit amendement, voorstander te zijn van raadpleging van de representatieve organisaties van de niet-openbare radio's.

Na nog een korte gedachtenwisseling wordt dit amendement van de heer W. Seeuws door de Executieve **gesubamendeerd**, in die zin dat de laatste zin van het derde lid van § 1 van dit artikel zou luiden als volgt :

„De helft van de leden wordt benoemd op voordracht van de erkende niet-openbare radio's, na raadpleging van hun representatieve organisaties.”

Nadat het amendement van mevrouw M. Smet bij het derde lid van § 1 en het amendement van de heer F. Willockx bij het derde lid en het vierde lid van § 4 -werden ingetrokken, worden het bovenvermeld door de Executieve gesubamendeerde amendement van de heer W. Seeuws en aldus het nieuwe derde lid van § 1 eenparig aangenomen.

Het vierde en het vijfde lid van § 1 worden vervolgens zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Bij het laatste lid van § 1 stelt een lid bij amendement voor de woorden „**artikel 19**, tweede alinea van” weg te laten, omdat inzake de benoemingen om redenen van volledigheid en duidelijkheid best naar de Cultuurpactwet in haar geheel wordt verwezen.

Dit amendement en het aldus gewijzigde laatste lid van § 1 worden eenparig aangenomen.

Vervolgens worden § 2 en § 3 van dit artikel eveneens zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Tenslotte wordt het gewijzigd artikel 6 eveneens eenparig aangenomen.

Artikel 7

Zonder opmerkingen worden achtereenvolgens § 1 en § 2 van dit artikel alsmede het ganse artikel 7 eenparig aangenomen.

Artikel 8

Zonder opmerkingen wordt § 1 van dit artikel eenparig aangenomen.

Bij de bespreking van § 2 en § 3 breken enkele leden een lans voor een meer gedetailleerde procedure. Zij verwijzen dan ook in dit verband naar de voorliggende voorstellen van decreet. Tevens pleiten zij ervoor opdat voor elke operationalisering, inzake procedure, termijnen van beroep, klachten e.d. meer preciese bepalingen in het decreet zelf zouden worden opgenomen, ofwel de gemeenschapsminister deze commissie van de Vlaamse Raad van de uitvoeringsbesluiten van de Executieve in kennis zou stellen.

‘De Gemeenschapsminister verklaart zich bereid de commissieleden ten gepasten tijde van deze uitvoeringsbesluiten op de hoogte te stellen.

Een ander lid meent dan dat vooral inzake beroep bij decreet in een meer uitgebouwde regeling moet worden voorzien.

Nog een ander lid herinnert er dan aan dat conform de Cul-

tuurpactwet de erkenning en eventuele subsidiëringsvoorwaarden bij decreet moeten worden geregeld.

De Gemeenschapsminister verklaart het hiermede eens te zijn. Hij preciseert echter dat de erkenningsvoorwaarden reeds bij artikel 4 van dit decreet werden geregeld : de procedure tot erkenning kan echter door uitvoeringsbesluiten van de Executieve worden geregeld.

Een lid stelt dan de vraag of een voorwaardelijke erkenning mogelijk is. De Gemeenschapsminister antwoordt hierop ontkennend.

Nog een ander lid meent er te moeten op wijzen dat deze erkenning geenszins met de technische vergunning mag worden verward.

Mevrouw M. Smet legt dan een amendement ter tafel dat ertoe strekt de tekst van § 3 van dit artikel te vervangen door wat volgt :

„Wanneer het verslag dat aan het advies voorafgaat negatief is kan de aanvrager daartegen binnen de veertien dagen schriftelijk zijn bezwaren indienen.”

De bedoeling van het amendement is de verhaalprocedure praktisch en uitvoerbaar te maken door het horen van de aanvragers te vervangen door het indienen van schriftelijke bezwaren.

Een vorig lid wijst er dan opnieuw op dat § 3 van dit artikel in feite een zekere vorm van beroep inhoudt. Mocht, aldus dit lid, nu reeds een Hoge Raad voor het Mediabeleid zijn opgericht, dan zou er inzake beroepsinstantie geen probleem zijn ; nu echter treedt inzake beroep de Executieve in eerste en in laatste instantie op.

Verschillende leden wijzen er dan op dat het essentieel is dat, in geval van advies, de betrokkene op de inhoud van dit advies kan reageren. Zij pleiten er dan opnieuw voor opdat § 3 beter zou worden uitgebouwd.

De indiener van bovenvermeld amendement bij § 3 van dit artikel drukt dan de vrees uit dat de procedure, zeker in de beginfase, te zwaar en tijdrovend zou kunnen uitvallen.

Op verzoek van een lid wordt nog duidelijkheidshalve gesteld dat het verslag in feite het voorstel van besluit is.

Na nog een grondige gedachtenwisseling worden tenslotte twee amendementen ingediend : een eerste door de Executieve bij § 3 en een tweede door de heer A. De Beul bij § 4 (nieuw). Het amendement van mevrouw M. Smet bij § 3 wordt ingetrokken.

Het amendement van de Executieve strekt ertoe de tekst van § 3 te vervangen door wat volgt :

„Het verslag dat aan het advies voorafgaat wordt aan de aanvrager overgezonden.

Indien het advies negatief is kan de aanvrager binnen de dertig dagen daartegen zijn bezwaren indienen bij de Raad.

De argumenten van de aanvrager worden in het advies vermeld.”

Het amendement van de heer A. De Beul strekt ertoe een nieuwe § 4 in te voegen die luidt als volgt :

„Het advies van de Raad wordt door de Vlaamse Executieve aan de aanvrager overgezonden.

Wanneer het advies negatief is kan de aanvrager binnen de dertig dagen daartegen zijn bezwaren indienen bij de Vlaamse Executieve.”

Vervolgens wordt § 2 eenparig en ongewijzigd aangenomen. Het amendement van de Executieve op § 3 en de nieuwe tekst van § 3 worden eveneens eenparig aangenomen.

Ook het amendement van de heer A. De Beul bij § 4 (nieuw) en de nieuwe § 4 worden eenparig aangenomen.

Tenslotte wordt het ganse artikel 8 eveneens eenparig aangenomen.

Artikel 9

De §§ 1, 2 en 3 en het ganse artikel 9 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Artikel 10

Vooreerst legt bij dit artikel de heer F. Willockx C.S. een amendement ter tafel dat ertoe strekt de woorden „twee jaar” te vervangen door de woorden „drie jaar”.

De hoofdindieners van dit amendement verantwoordt het met te stellen dat drie jaar te verkiezen valt boven twee jaar, ten einde enige continuïteit te verzekeren en de uitbouw van de lokale radio op termijn te kunnen plannen. Aldus wordt ook vermeden dat de niet-openbare radio's voortdurend met het probleem van hangende dossiers worden geconfronteerd.

Vervolgens stelt een hoofdindieners van een voorstel van decreet voor na twee jaar alle aanvragen te laten vervallen zodanig dat na deze periode men de mogelijkheid krijgt Vlaanderen in de verdeling van de zendmogelijkheden te herbekijken.

Een lid meent daarentegen dat het beleid zelf een plan moet uitwerken.

De Gemeenschapminister verklaart dat de meningen van beide vorige sprekers niet tegenstrijdig zijn en hij deze kan delen ; hij voegt er echter aan toe dat de uitwerking van dit plan op dit ogenblik technisch onmogelijk is, maar dit over twee jaar het geval niet meer zal zijn. Door de Executieve wordt dan een amendement ingediend dat ertoe strekt de tekst van artikel 10 te vervangen door wat volgt :

„De erkenningen vervallen twee jaar na het effectief worden van de eerste erkenning van een niet-openbare radio en vervallen daarna om de drie jaar. Zij zijn hernieuwbaar. Zij vermelden de uren waarop de uitzendingen zijn toegelaten.”

In dit verband wijst de Gemeenschapsminister er nog op dat aldus eveneens aan de in het amendement van de heer F. Willockx C.S. uitgedrukte bekommernis inzake termijn zou zijn tegemoet gekomen.

Hierop trekt de heer F. Willockx zijn amendement in.

Een lid vraagt dan of het begrip „hernieuwbaar” impliceert dat de Raad de ganse procedure zal moeten herbeginnen. De Gemeenschapminister antwoordt hierop ontkennend, met andere woorden een verkorte procedure is dus mogelijk.

Ter stemming gelegd worden het amendement van de Executieve en aldus het ganse artikel 10 eenparig aangenomen.

*

* *

Vervolgens legt de heer F. Willockx c.s. een amendement ter tafel dat ertoe strekt een nieuw artikel 10bis in te voegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„De auteursrechten verschuldigd door de lokale radio's worden rechtstreeks door de begroting van de Vlaamse Gemeenschap gedragen. Voor de betaling van de rechten treedt de Vlaamse Gemeenschap in de plaats van de erkende lokale radio's met zendvergunning.”

Hij verantwoordt dit als volgt. Onafhankelijkheid voorop stellen kan niet zonder bezinning over de financieringsmogelijkheden van de lokale radio's. Meer nog, het is gewoon hypocriet strenge en dus dure technische normen te voorzien, handelsreclame te verbieden en bindingen met belangengroepen te weren indien niet tegelijk gedacht wordt aan de financiële haalbaarheid.

Lidgelden, drive-in-shows en andere animatie-activiteiten kunnen de kosten enigszins lenigen, maar toch hebben de lokale radio's te kampen met soms prangende financiële problemen. Wanneer morgen de legalisatie en feit is, stelt zich bovenop de huidige uitgaven het probleem van de auteursrechten. Om nog niet te spreken over de geleidelijke maar onvermijdelijke evolutie van het belangeloos idealisme van de huidige pioniers naar een zekere vorm van (kleinschalige) professionalisering.

Terzefdertijd is de indiener van dit amendement zich bewust van de dramatische budgettaire toestand van de staatsfinanciën die geen massale bij komende uitgaven verantwoordt.

Hij stelt daarom voor dat op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een door de Executieve te bepalen bedrag wordt voorzien dat moet dienen om het geheel van de auteursrechten ten laste te nemen die door de gelegaliseerde lokale radio's verschuldigd zullen zijn. Hiertoe dient een globale onderhandeling met Sabam te gebeuren waarbij uitgegaan wordt van het beginsel dat de verschuldigde sommen grotendeels in mindering worden gebracht van de auteursrechten verschuldigd door de BRT. De potentiële luisterdichtheid van de nationale zenders vermindert immers naargelang van het luisterpotentieel van de lokale radio's. Dit zou toelaten met een overeenstemmend bedrag de dotatie van de BRT te verminderen, waardoor de extra-budgettaire lasten voor de Gemeenschap grotendeels kunnen gecompenseerd worden.

In bijkomende orde zou bij de nationale instanties kunnen gepleit worden om inzake technische infrastructuur een subsidiëring in natura te voorzien door bijvoorbeeld via een systeem van huur of leasing zo goedkoop mogelijk technisch-conforme zendinstallaties ter beschikking te stellen. Dit behoort echter tot de nationale bevoegdheid en valt buiten het voorwerp van het decreet.

Een lid verklaart het eens te zijn met deze visie, doch meent dat er inzake subsidiëring een bijkomende voorwaarde moet worden gesteld, met name dat elke handelspubliciteit dan uitdrukkelijk moet worden verboden. Ter staving van het feit dat het verbod inzake handelsreclame expliciet in het decreet moet worden opgenomen, verwijst hij naar het bij dit ontwerp van decreet verstrekte advies van de Raad van State.

Te dien einde dient de heer A. De Beul dan op het amendement van de heer F. Willockx c.s. een subamendement in dat ertoe strekt in fine van dit amendement volgende zinsnede toe te voegen : „voor zover zij geen handelsreclame voorziet.”

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het geenszins zijn bedoeling is tot een onrechtstreekse subsidiëring over te gaan.

Een verslaggever wijst er dan op dat Sabam nu in feite tweemaal auteursrechten zal opstrijken, enerzijds blijven de door de BRT verschuldigde auteursrechten onveranderd en anderzijds zullen voor de niet-openbare radio's eveneens auteursrechten worden geïnd.

Voor deze radio's zijn de tarieven trouwens reeds vastgelegd.

De Gemeenschapsminister verklaart zich bereid om over deze hele problematiek met Sabam te gaan praten. Hij vraagt nochtans dat bovenvermeld gesubamendeerd amendement (artikel 10bis) zou worden verworpen. Dit om twee redenen :

- 1) elke subsidiëring is op dit ogenblik uitgesloten ;
- 2) de onderhandelingspositie ten opzichte van Sabam zou zwaar worden gehypothekeerd.

Ter stemming gelegd wordt het gesubamendeerde amendement ertoe strekkend een nieuw artikel 10bis in te voegen verworpen met 9 stemmen tegen 5.

Artikel 11

Enkele leden wijzen er vooreerst op dat inzake overtredingen, in tegenstelling met de voorliggende voorstellen van decreet, het ontwerp van decreet weinig precies is.

Mevrouw M. Smet dient dan een amendement in dat ertoe strekt in de tekst van dit artikel na de woorden „opgeschort of ingetrokken” een nieuw lid in te voegen luidend als volgt :

„De Raad deelt het voornemen tot het indienen van een advies tot schorsing of intrekking van de erkenning aan de betrokken vereniging mee. Deze kan binnen de acht dagen schriftelijk haar bezwaren kenbaar maken.”

Hierop dient de heer F. Willockx c.s. een subamendement in dat ertoe strekt het woord „acht” te vervangen door het woord „dertig”.

Ter stemming gelegd wordt dit aldus gesubamendeerde amendement eenparig aangenomen.

De heer L. Van de Bossche dient dan een amendement in dat ertoe strekt na de woorden „opgeschort of ingetrokken” volgende zin in te voegen :

„De Vlaamse Executieve motiveert haar beslissing.”

Ter stemming gelegd wordt ook dit amendement eenparig aangenomen.

De tekst van het aldus geamendeerd artikel 11 luidt dan ook als volgt :

„In geval van overtredingen van de bepalingen van dit decreet, van andere wettelijke verbodsbepalingen inzake radio-omroep of het ongebruikt laten van de toegewezen zendmogelijkheid kan, na gemotiveerd advies van de Raad, de erkenning door de Vlaamse Executieve worden opgeschort of ingetrokken. De Vlaamse Executieve motiveert haar beslissing.

De Raad deelt het voornemen tot het indienen van een advies tot schorsing of intrekking van de erkenning aan de betrokken vereniging mee. Deze kan binnen de dertig dagen schriftelijk haar bezwaren kenbaar maken.

Bij besluit van de Vlaamse Executieve worden de voorwaarden bepaald tot schorsing of intrekking van een erkenning.”

Ter stemming gelegd wordt het ganse artikel 11 eenparig aangenomen.

Artikel 12

Dit artikel wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 13

Dit artikel wordt eveneens zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Eindstemming

Het ganse ontwerp van decreet wordt aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Een lid verklaart zich in naam van zijn fractie te hebben onthouden omdat, niettegenstaande de aanpassing van de tekst van artikel 2 van dit ontwerp van decreet, o.m. met de mogelijkheid tot subsidiëring geen rekening werd gehouden en vooral omdat zijn fractie blijft vrezen dat de kleinere niet-openbare radio's onvoldoende aan hun trekken zullen komen.

De Verslaggevers,

E. DESUTTER
J. RAMAEKERS

De Voorzitter,

I. VAN BELLE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet

Artikel 2

Met niet-openbare radio wordt bedoeld de door het privaat initiatief ingerichte radio's die zich met een eigen programma richten tot een gemeenschap die geografisch gesitueerd is binnen een wijk, een gemeente, een groep van aangrenzende gemeenten of maximaal een stedelijke agglomeratie.

Zij hebben tot taak een verscheidenheid van informatie, animatie, vorming en ontspanning te brengen met de bedoeling binnen hun zendgebied de communicatie te bevorderen en bij te dragen tot de algemene ontwikkeling.

Deze radio kan openstaan voor de actieve medewerking van de luisteraars en verenigingen, inzonderheid van de sociaal-culturele verenigingen.

Artikel 3

Het eensluidend advies bedoeld in artikel 3,§ 5, van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving kan niet worden uitgebracht dan nadat de in dit decreet bedoelde erkenning is verleend.

Artikel 4

Om erkend te worden en te blijven moeten niet-openbare radio's aan de hierna volgende voorwaarden voldoen :

a) eigendom zijn van een vereniging zonder winstoogmerk opgericht overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, waarvan zowel de zetel als de produktie- en zendinstallaties gelegen zijn in het Nederlands taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad en binnen de reikwijdte van de zender. Een dergelijke vereniging kan niet meer dan één niet-openbare radio exploiteren. De statuten moeten een maatschappelijk doel bevatten dat uitsluitend beperkt is tot het verzorgen van een niet-openbare radio in de zin van dit decreet ;

b) een technische uitrusting gebruiken conform aan de wettelijke voorschriften en zich houden aan de bepalingen van de zendvergunning ;

c) beantwoorden aan de definitie en de taakstelling bepaald door artikel 2 ;

d) onafhankelijk zijn van een politieke partij, een beroepsvereniging of een organisatie met een commercieel doel ;

e) rechtstreeks noch zijdelings een verbinding tussen twee of meer niet-openbare radio's tot stand brengen ;

f) in het Nederlands uitzenden, behoudens uitzonderingen toegestaan door de Vlaamse Executieve.

Artikel 5

De vereniging zonder winstoogmerk wordt geleid door beheerders wier lidmaatschap onverenigbaar is met een politiek mandaat of met dat van beheerder van of een leidinggevende functie in een beroepsvereniging.

Het uitzenden van verkiezingspropaganda is niet toegestaan.

Artikel 6

§ 1. In het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt een Raad van niet-openbare radio's opgericht, hierna te noemen de Raad.

De Raad heeft tot taak de Vlaamse Executieve te adviseren in verband met de erkenning, de intrekking of schorsing en de organisatie van de niet-openbare radio's.

De Raad is samengesteld uit een voorzitter en achttien leden die bij besluit van de Vlaamse Executieve worden benoemd. De helft van de leden worden benoemd op voordracht van de erkende niet-openbare radio's, na raadpleging van hun representatieve organisaties.

Voor de eerste samenstelling van de Raad zullen alle leden rechtstreeks worden benoemd bij besluit van de Vlaamse Executieve.

Het mandaat van de Raad vervalt drie maanden na de vernieuwing van de Vlaamse Raad.

De benoemingen gebeuren overeenkomstig de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt.

§ 2. De Raad vergadert op eigen initiatief dan wel op verzoek van de Vlaamse Executieve.

§ 3. De Raad kan zich laten bijstaan door deskundigen,

Artikel 7

§ 1. De Raad stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Executieve.

§ 2. De Raad maakt jaarlijks een verslag op omtrent zijn activiteiten van het voorbije jaar. Dit verslag wordt door de Vlaamse Executieve ingediend bij de Vlaamse Raad vóór 31 maart van ieder jaar.

Artikel 8

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden voor het indienen van de aanvragen alsmede de termijn voor het onderzoeken en het afhandelen van het desbetreffende dossier.

§ 2. De Raad onderzoekt de aanvragen tot erkenning door de verantwoordelijke van een niet-openbare radio ingediend bij de Vlaamse Executieve.

De Raad brengt over elke aanvraag een gemotiveerd advies uit binnen een door de Vlaamse Executieve te bepalen termijn. In de motivering van zijn advies houdt de Raad rekening met het gebied door de zender bestreken, de plaatsing van de straalantenne, de te gebruiken frequenties alsmede het tijdschema voor de uitzendingen.

§ 3. Het verslag dat aan het advies voorafgaat wordt aan de aanvrager overgezonden.

Indien het advies negatief is kan de aanvrager binnen de dertig dagen daartegen zijn bezwaren indienen bij de Raad.

De argumenten van de aanvrager worden in het advies vermeld.

§ 4. Het advies van de Raad wordt door de Vlaamse Executieve aan de aanvrager overgezonden.

Wanneer het advies negatief is kan de aanvrager binnen de dertig dagen daartegen zijn bezwaren indienen bij de Vlaamse Executieve.

Artikel 9

§ 1. Op advies van de Raad zal de Vlaamse Executieve de niet-openbare radio's erkennen die conform dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten worden opgericht.

§ 2. Iedere desbetreffende beslissing van de Vlaamse Executieve wordt gemotiveerd.

§ 3. Van de beslissing van de Vlaamse Executieve wordt aan de aanvrager kennis gegeven.

Artikel 10

De erkenningen vervallen twee jaar na het effectief worden van de eerste erkenning van een niet-openbare radio en vervallen daarna om de drie jaar. Zij zijn hernieuwbaar. Zij vermelden de uren waarop de uitzendingen zijn toegelaten.

Artikel 11

In geval van overtreding van de bepalingen van dit decreet, van andere wettelijke verbodsbepalingen inzake radio-omroep of het ongebruikt laten van de toegewezen zendmogelijkheid kan, na gemotiveerd advies van de Raad, de erkenning door de Vlaamse Executieve worden opgeschort of ingetrokken. De Vlaamse Executieve motiveert haar beslissing.

De Raad deelt het voornemen tot het indienen van een advies tot schorsing of intrekking van de erkenning aan de betrokken vereniging mee. Deze kan binnen de dertig dagen schriftelijk haar bezwaren kenbaar maken.

Bij besluit van de Vlaamse Executieve worden de voorwaarden bepaald tot schorsing of intrekking van een erkenning.

Artikel 12

De uitzendingen worden voorafgegaan en besloten door een roepnaam ten einde de niet-openbare radio-omroep te identificeren en om de plaats van de zender alsmede de gebruikte frequentie te kunnen vaststellen.

Artikel 13

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.